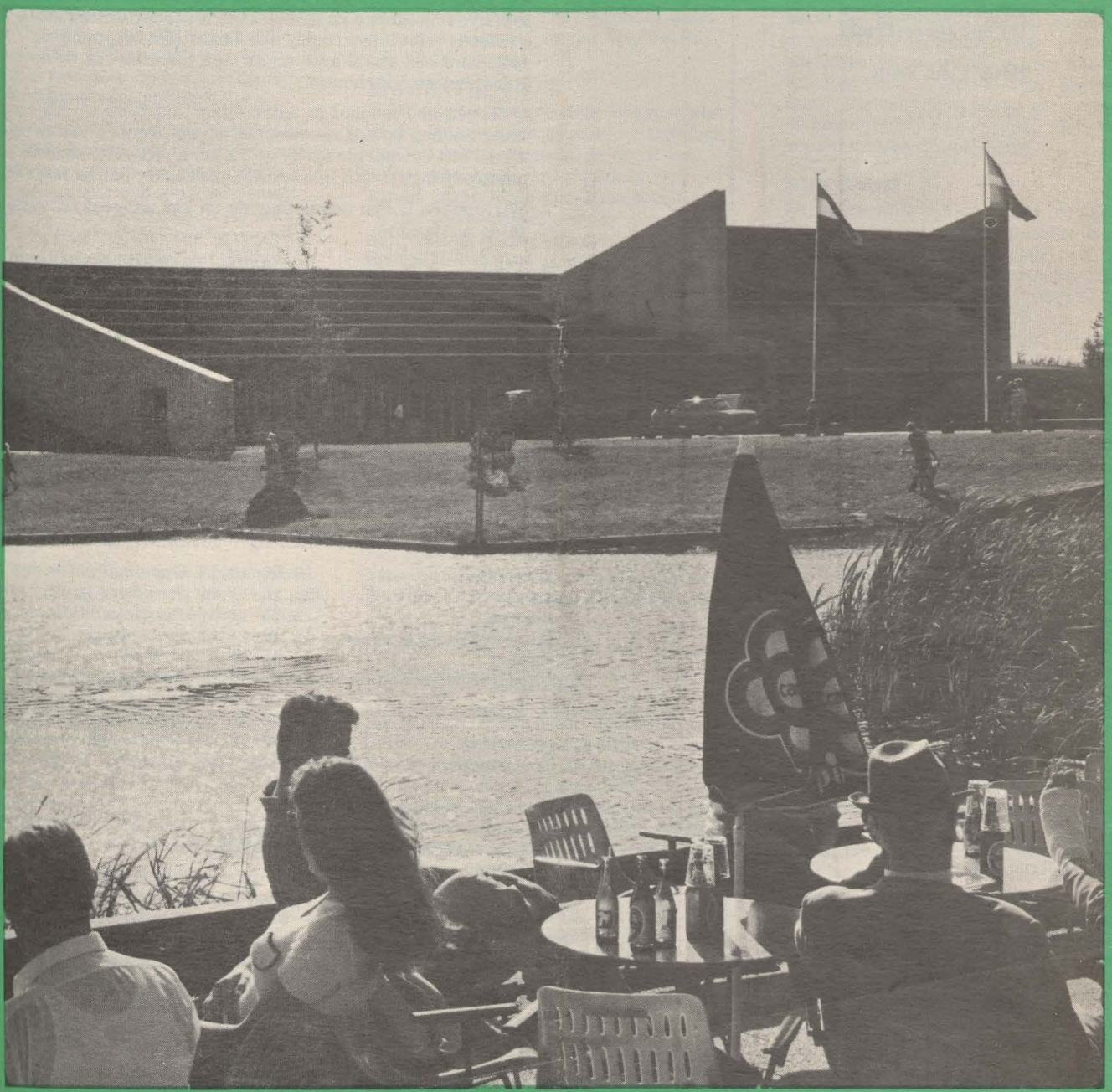

democratie

MET DE 88 DE POLDER

MET DE 100 KILJAREN

september 1971 - 4e jaargang no.5

Democraat

uitgave van de politieke
partij Democraten '66

eindredacteur:
Jan G. Huygens
Van Trigtstraat 24
Den Haag
Tel. 070-242761

administratie:
Democraat
Keizersgracht 576
Amsterdam
Tel. 020-226996
Postgiro:
1477777 t.n.v.
Administratrice
Democraat

advertentietarieven
bij het secretariaat

Druk Luna Delft

MET D'66 DE POLDER IN

MET D'66 DE POLDER IN.

Sinds enige maanden staat in Elburg Nederlands nieuwste congresoord Flevohof, opgezet als een grootse landbouwmanifestatie, waar eenieder het landbouwbedrijf beter leert kennen dan van de schoolboekjes uit ooit gebeurd is.

Deze ruimte is ook zeer geschikt als conferentie- en congresruimte. Door een verwijdering van de expositierekwisieten beschikt men over een grote moderne vergader-ruimte.

D'66 is de eerste partij die hier een congres gaat houden. Dit gaat een congres worden in een unieke accommodatie, een hypermoderne zaal met allerlei faciliteiten zoals een gesloten televisiecircuit, een landelijke omgeving en toch met bus en/of auto maar tien minuten van de hotels in Nunspeet en Vierhouten.

Iedereen in Flevohof is enthousiast dat D'66 er een congres komt houden en wil meewerken er een succes van te maken. Er is een bewaarplaats voor de kinderen, vijf kennels voor congresgangers die hun honden niet thuis willen laten etc.

Wij wensen U een goed congres en een aangenaam verblijf in de polder toe.

Namens de congreskommissie.

Peter Hijmans.

inhoud

Met D'66 de polder in	2
Parlement of platform	3
Kabinet Biesheuvel slap van start	4
De communicatie binnen de partij	5
Een oudere organisatie ?	6
Inflatiekennis	6
Het programma, wat doen we ermee ?	7
Open studiedag over drugs	7
Verstandig burgerschap	8
ALV uitspraken over de partijstructuur	8
Groen op een rood veld	10
Algemene inleiding	13
Nota's van D'66	18
Algemene ledenvergadering 6 en 7 november 1971	19

Congresagenda

Zaterdag 6 november 1971	Zondag 7 november 1971
09.30-10.45 Inschrijving	10.00-10.15 Opening tweede dag
10.45-11.00 Opening door J.A.P.M. Beekmans	10.15-11.00 Structuur partij
Installatie van de kongresvoorzitter	11.00-11.15 Politieke stichting
Huishoudelijke mededelingen	11.15-11.45 Steekproef
11.00-11.45 Rede van H.A.F.M.O. van Mierlo	11.45-13.00 P.V.P.
11.45-12.00 Organisatorisch jaarverslag	13.00-14.00 Lunch
12.00-12.30 Politiek jaarverslag	14.00-16.00 P.V.P.
12.30-13.30 Lunch	16.00-16.15 Stemming DB
13.30-16.00 Diskussie Progressieve Volkspartij	16.15-16.45 Beekmans
16.00-17.00 Reglementen verkiezingen Tweede Kamer	16.45-17.00 Sluiting
17.00-17.30 Financieel Jaarverslag en Begroting	
17.30-18.00 Jeugdorganisatie	
18.00-20.00 Diner	
Presentatie H. B. -kandidaten	
20.00-22.00 Voortzetting diskussie Progressieve Volkspartij	
22.00-22.10 Sluiting eerste dag	
22.30- Feest	

Kopij

Kopij voor het volgende nummer van "Democraat" moet woensdag 6 oktober in bezit zijn van het landelijk secretariaat, Keizersgracht 576, Amsterdam. Later aangeboden tekst blijft liggen. De eindredactie van dit blad accepteert alleen kopij die is getypt. Dubbele regelfaas en brede kantlijn aan beide zijden van de tekst wordt op hoge prijs gesteld.

PARLEMENT OF PLATFORM?

door H. P. M. Strijers

De Democraat van juni 1971 gaf een fraai beeld van de crisis waarin D'66 verkeert. De vice-voorzitter meent dat de leden zich dienen op te werken tot vertrouwen in de organisatie. Uit Apeldoorn kwam daarentegen een voorstel tot een betere methode om de leden te betrekken bij wat in en om D'66 gebeurt. De (tweede) secretaris-organisatie wees onmiddellijk op het mandaat dat aan het bestuur is gegeven. En een ander (hoofd)bestuurslid vraagt verandering "Wat willen jullie nou?" Boeiende variaties op het thema "zoveel hoofden zoveel zinnen".

De kwestie is dat D'66 weliswaar een voortreffelijk initiatief heeft genomen met continu-enquete en steekproefonderzoek, maar nog geen weg heeft gevonden om de 'de burgers bij het bestuur' te brengen. Een zgn parlement verschaffte geen remedie. Aan het landelijk schimmenspel heeft D'66 nu juist zijn ontstaan te danken - en waarom zou die vertoning vervolgens in de verzetshaard realiteitsgehalte krijgen? Institutionele completering, zoals een eigen voorzitter die informatie ontvangt, vergaderingen op eigen initiatief en zelfs permissie om rekening en verantwoording te vragen, verdoezelen hoogstens het feit dat slechts enkele - en niet alle - leden een nauwere relatie winnen.

Effect

De gedachte blijkt daarmee principieel onzuiver. Deze heeft overigens wel een verhelderend effect opgeleverd. Want in die parlement-methode valt vrij duidelijk de trits van opinie-peiling naar opinie-vorming tot besluit-vorming te herkennen. Er staat dan ook dat het eventuele parlement niet zal tornen aan het bestaande congres; bij wijze van uitzondering zal het soms een standpunt formuleren 'namens D'66'. Allicht niet - formeel is dat onmogelijk. Toch ligt dáár de logische uitslag van de redemering. Exit betere methode!

Maar er is licht geworpen op een kloof in de situatie, en nu moet er iets gebeuren. Als reactie cq follow up wordt vanuit het bestuur snel en soepel de 'uitgangsfilosofie' bevestigd: meer mensen bij D'66 betrekken. Wat is dan de steen der wijsheid? Inderdaad - communicatie, dwz op papier: informatie over denken en doen van bestuur en fracties, mondeling:

aan het congres 'geven van informatie' - op vergaderingen met afdelingen (= bestuurders onder elkaar) discussie en wisselwerking - bij regionale contacten 'mensen informatie geven en zelf op de hoogte blijven'.

Ziet U het voor U?

Scherp geformuleerd - nodig ten behoeve van de idee achter D'66 - komt het erop neer dat 'het bestuur' binnen de perken van zijn bevoegdheid moet kunnen bezig zijn, en dan kan vertellen en luisteren.

Denktrant

Een bekende benadering, die ondanks alle goede wil een symptoom lijkt van een volstrekt verouderde denktrant.

- Voor de goede orde: andere symptomen staan in de juli-Democraat (1) 'meer inhoud moet worden gegeven aan het van 'onder op' denken (want) we hebben te veel aandacht gehad voor onze juiste ideeën en te weinig voor de alledaagse zorgen van de burger' (2) 'het ontstellend gebrek aan publiciteit dat de experimentele steekproefvergadering heeft gehad (in) een partij die het ernstig meent met de interne communicatie' - Verklaart dit, waarom de geest van openheid die met D'66 zijn entree maakte, gaandeweg verstarde tot een puur stijl-verschil met de partijen-oudestijl? Wij zijn kennelijk niet op de goede weg geraakt met de toepassing van enkele technieken. Die hebben geen wezenlijk alternatief geboden voor het denken-vanuit-het-bestuur.

Er dient expliciet een andere 'uitgangsfilosofie' te worden ontworpen - volgens welke niet het bestuur cq een of ander programma, maar de leden het uitgangspunt vormen.

Laten we een heilig huis bestormen. Enquetes en samples zijn voor lopende zaken nauwelijks relevant - omdat en zolang zelfs in D'66 de mening van het geheel buiten het gezichtsveld ligt. De partijen van het oude bestel voelen zich door zo'n hiaat allerminst belemmerd. Daar is het bestuur de partij, en dat heeft zijn eigen gezichtsveld. Maar D'66 ontstond toen de gezagsstructuur ontoereikend bleek - óók wat de partijen betreft. Als D'66 het beter wil doen, moet D'66 het anders doen.

Het begin werd vermeld: denken vanuit-de-leden. Men mag dit begin niet afdoen met modieuze kreten als inspraak of reeds versleten termen als medezeggenschap. De harde betekenis

ligt in de tegenstelling met 'vanuit het bestuur cq het programma'. Eigenlijk klinkt het begin zo logisch, dat het té vanzelfsprekend wordt: "Wat willen jullie?" Die vraag dient men, letterlijk en over de hele linie, te stellen.

Wat willen de leden van D'66?

Dat moeten we weten, en rubriceren, en operationeel maken. Daaruit ontstaat een platform. Daarna komt organisatie, en communicatie, en participatie, en wat U voorts wilt invullen voor 'de leden erbij betrekken'. Een moderne partij steunt op de behoefte bij de burgers. Welnu - bepaal eerste die behoefte.

Incrowd

We staan voor die taak niet met geheel lege handen. In de conceptie van marketing is - zeker, zeker, uit hoofde van vuig-kapitalistische winst-oogmerken - een systeem ontwikkeld, dat de belangen van de een met de belangen van de ander poogt aaneen te sluiten. We zouden er in de politiek iets van kunnen leren. Dat systeem zou een basis kunnen geven aan het besef, dat bestuurders en kamerleden een incrowd vormen die door hun voortdurend bezig zijn als het ware een eigen leven leiden, los van de leden.

Misschien zijn ze voor op de leden; maar zeker zijn ze achter bij de managers van onze maatschappij.

In deze crisis-periode is D'66 beslist niet toe aan institutionalisering, en dus niet aan vertrouwen in de organisatie. Bovendien is communicatie in feite nog nergens werkelijk mogelijk, en dus is 'zo verantwoord als technisch mogelijk' strikt genomen onverantwoord. We kunnen slechts streven naar een adequate techniek, en trachten ons te hoeden voor Kurieren am Symptom. We zouden tenslotte helder onderscheid moeten maken tussen zgn politieke doeleinden in 's lands belang - waar we alleen of met anderen achteraan hollen - en interne doeleinden.

Werktitel bv: een moderne politieke partij als proces van belang naar beleid.

Onduidelijk? Tja, wat wilt U!

KABINET BIESHEUVEL SLAP VAN START

De eerste krachtmeting tussen het Kabinet Biesheuvel en de Tweede Kamer (3, 4 en 5 augustus) zal niet de geschiedenis ingaan als een eclatant gebeuren. De nieuwe regeringsploeg, nog niet ingewerkt in de politiek belangrijke details, volstond bij monde van Biesheuvel met een betrekkelijk vage verklaring die na de publikatie van de formatiestukken weinig nieuws bevatte. Gevolg was dat de kamer en met name de progressieve oppositie weinig tegenspel kon leveren. Pas dit najaar met de miljoenennota en de begrotingshoofdstukken voor 1972 wordt het menens. Toch werd in augustus al duidelijk dat de oppositie aan kracht heeft gewonnen, dat de regeringsfracties gedeeltelijk zijn onthoofd en dat het kabinetsbeleid een gebrek aan cohesie vertoont en bepaald niet van harmonie straalt. Biesheuvel heeft van zijn eerste optreden als premier zeker niet de one-man show gemaakt die men er, ook bij de oppositie van verwachtte.

Machtsvorming

Van Mierlo wees er in zijn bijdrage op dat de bij de vorming van het nieuwe kabinet geheel voorbij is gegaan aan de twee essentialia waarop de machtsvorming behoort te berusten. (1) De machtsvorming is niet gedomineerd door de wil van de kiezers, maar door die van de politici; (2) de machtsvorming is niet ondergeschikt geweest aan wat bestuurlijk moet gebeuren - integendeel, in veel gevallen is dat wat gebeuren moet ondergeschikt gemaakt aan de verwerving c.q. behoud van de macht. Voordat de verkiezingscampagne begon bleken de regeringspartijen definitief iedere werkelijke vernieuwing van het staatsrechtelijke bestel te weigeren. Dat was voor D'66 een van de belangrijkste drijfveren om samen met PvdA en PPR nog iets te realiseren van onze gedachte: zoveel mogelijk directe beslissing van de kiezer over beleid, mensen en macht. Belangrijk voor het verkiezingsbeeld is verder de inflatiebewustheid onder de kiezers. Het nieuwe kabinet reageert daarop met een serie mededelingen die duidelijk maken dat de zaken onder het kabinet-De Jong volledig uit de hand zijn gelopen. Derde aspect van de verkiezingen is de entree van Drees jr. Daarmee vormt zich voor het oog een directe relatie tussen de hoogte van de overheidsuitgaven en de inflatie. Deze relatie beheerst vervolgens het verkiezingsbeeld en de maatregelen die de regering nu voorstelt. Uit exacte gegevens blijkt dat die relatie veel genuanceerder is en dat het beeld een vertekening is. Volgens Van Mierlo is er dan ook meer aan de hand: er is een flinke portie overwonnen geachte aversie aan het terugkeren tegen een relatief hoog en stijgend niveau van overheidsuitgaven. Het vierde punt dat de verkiezingen heeft beheerst is het achterhouden van de werkelijke gegevens over de

kosten van het ongewijzigd beleid. Als de leiders van de regeringspartijen niet hadden gezwegen zou het beleid van het kabinet De Jong zijn afgekraakt en zouden de confessionelen nooit een geloofwaardig vooruitstrevend programma hebben kunnen presenteren. Nu is de ontknoping na de verkiezingen gekomen: een accord zonder duidelijke cijfers, ruimteberekening en uitsplitsing met een lijstje prioriteiten die ongeveer alles bestrijken maar niet in volgorde van belangrijkheid staan.

Samenleving

"Als ik het accord (van Steenkamp) plaats tegen de achtergrond van de echte levensgrote nieuwe problemen van onze samenleving, de kernproblemen van de heer Biesheuvel, dan moet ik zeggen dat praktisch geen spat terug te vinden is van de inspiratie die nodig is om de problemen te gaan aanpakken en verraden kleine indicaties dat men langs de urgentie van kernproblemen heen is getrokken". Zo ontbreekt in de paragraaf over het milieu het integraal verband, de relatie tot onze economische groeiprocessen, de becijferingen. De instelling van het nieuwe ministerie van Milieubeheer en Volksgezondheid voldoet aan een alom gehoorde roep maar de bevoegdheden van de nieuwe minister blijken dezelfde te zijn als die van de voormalige staatssecretaris van Volksgezondheid. De waterverontreiniging en de geluidshinder blijven bij Verkeer en Waterstaat en de ruimtelijke ordening bij Volkshuisvesting. Wat volledig in het accord ontbreekt is de bewustheid van een van de grootste problemen: de besturing van de technologische ontwikkeling in dienst van de samenleving.

Van Mierlo noemde meer voorbeelden van dit gebrek aan inzicht in de kernproblemen. Voor onderwijs en CRM

lijkt een zware tijd aangebroken, er komt geen educatieve omroep en de school- en collegegelden gaan omhoog. Toch ligt in de sfeer van onderwijs en CRM de sleutel voor alle vernieuwing.

Verzamelwoede

"De hardnekkigheid waarmee de heer Steenkamp zijn verzamelwoede heeft uitgeleefd, heeft tot een accord geleid dat het onverenigbare verenigt. Niet omdat er een wonder is geschied maar omdat de wil van de confessionele partijen om een veilige macht te behouden de grenzen van het zelfrespect bepaalde en alle andere factoren overheerste. Omdat zij de ene concessie na de andere deden op hun aan de kiezers voorgelegd program en omdat zij, waar het te gek werd, het probleem gewoon onopgelost lieten en voor zich uit duwden". Toen Steenkamp had geconstateerd dat behalve de begrotingsruimte van 6 procent nog extra middelen nodig zouden zijn en de VVD en DS'70 deze constatering van de tafel veegden was het moment aangebroken waarop de confessionelen met goed fatsoen niet verder konden gaan. "Dan was de kans op meerheidscoalitie inderdaad verkeken geweest en dan hadden de confessionele drie een minderheidskabinet moeten vormen, zoals ook de vooruitstrevende drie daartoe in principe bereid waren. Een minderheidskabinet dat met wisselende meerderheden regeert. Dat is een beperkte macht, inderdaad, maar een fatsoenlijke macht, waarmee ze uiteindelijk meer dan hun programma hadden kunnen realiseren dan nu, juist bij een eventueel vroegtijdig einde van dat kabinet op een heldere en herkenbare wijze hun beleid tot inzet van nieuwe verkiezingen hadden kunnen maken". Van Mierlo wees op de daaruit ontstane kortsluiting binnen de logica van het accord: bevordering van de actieve sportbeoefening (nota-Steenkamp) wordt vertaald in geleidelijke afschaffing van de subsidies voor nieuwe sportaccomodaties (commissie-Nelissen). Het "scheppen van mogelijkheden tot actieve cultuurbeoefening" wordt "minder subsidie voor amateuristische kunst en volkstoneel".

Zetelbezetting

Opvallend noemde Van Mierlo de zetelbezetting; geen van de vorige regeringspartijen is er op achteruit gegaan. Het Nederlandse volk heeft in

opperste verbazing een handel in staatssecretarissen gadeslagen die beurtelings het beeld opriep van een Romeinse slavenmarkt en een Amerikaanse goldrush. Zijn conclusie over het regeringsprogramma was: (1) het mist visie op essentiële vraagstukken, is niet samenhangend, is tegenstrijdig met karakter en inhoud van een aantal bezuiningsvoorstellen. Een deel van die voorstellen is acceptabel. Tegenover niet acceptabele dekkingen voorstellen zal D'66 andere bezuinigingen voorstellen (bijv. wegebouw en waterstaat, defensie), verhogingen van vermogens- en vennootschapsbelasting en indien nodig gedeeltelijke inhouding van de inflatiecorrectie 1972.

(2) Accoord en kabinet vertonen de onevenwichtigheid van afspraken die niet gebaseerd zijn op geestelijke en politieke wilsovereenstemming. De bodem is uit het programma gehaald en er is een kabinetcrisis ingebouwd. Of die crisis ook werkelijk zal komen zal afhangen van de vraag of de bereidheid om tegen iedere prijs de macht te behouden even groot zal blijven als zij de verwerving van de macht was.

(3) De gang van zaken bij verkiezingen, informatie en formatie hebben onverbloender dan ooit aan het licht gebracht dat ons staatsrechtelijke en politiek bestel vaster en vaster loopt. Van D'66 zal daarom verwacht mogen worden dat met minstens zoveel kracht als voorheen gestreefd zal worden naar staatsrechtelijke en partijpolitieke vernieuwing. Meer dan ooit zal van belang zijn dat gekomen wordt tot de vorming van een vooruitstrevende volkspartij, die geen versmelting is van bestaande partijen maar een werkelijk nieuwe partij die geestverwanten van verschillende inspiraties samenbrengt in een nieuw programma. Als lichtpunt moge gelden dat zich met name in katholieke kringen denkbeelden ontwikkelen die gaan in de richting van een volkspartij die geen middenpartij is maar een werkelijk hervormende partij.

DE COMMUNICATIE BINNEN DE PARTIJ

door H. Huisinga

Gelezen de artikelen van de heren Hijmans, Van der Tak en Voswinkel. Het centrale thema is: de communicatie binnen de partij,

Ik ga uit van de volgende premissen:

1. ieder lid heeft hetzelfde recht om mee te beslissen over het beleid dat D'66 voert. Hij kan zijn mening daartoe ook schriftelijk medelen,
2. vergaderingen, hoe die dan ook heten (A.L.V., steekproef, parlement) zijn duur voor de partij, duur voor de leden die erheen gaan, ze kosten ontegenwoordig veel tijd en werk voor staf en voor bezoekers, slechts 1 tot 5% van de leden komt, en van die leden komt er dan een tiental aan het woord. De communicatie beperkt zich tot ja of nee stemmen. Waarom men zo stemt blijft duister,
3. iedereen weet (of hoort te weten) waarom de verkiezingen in Nederland geheim zijn. Bij een politieke partij is dat overbodig, misschien zelfs niet wenselijk,
4. er is geen geld beschikbaar,
5. de stelling in Democraat 4 - 3 van de heer Hijmans: "Mondelinge communicatie is uiteraard de meest doeltreffende" vind ik in zijn algemeenheid niet juist. Mondelinge communicatie werkt slechts behoorlijk in bijeenkomsten van maximaal acht personen. Hoe meer mensen, hoe slechter de communicatie. Zie punt 2.

kolom 3 geen mening

kolom 4 de vraag is niet juist gesteld. Het is mij zo dus niet mogelijk een eenduidig antwoord te geven.

Kruist men kolom 4 aan dan zou men een uitleg of verduidelijking kunnen bijvoegen. (Ik denk hierbij aan de indertijd in de Democraat verschenen enquêtes waarop eenduidige antwoorden slechts sporadisch mogelijk waren. Ik stuurde ze dus niet in). Noodzakelijk lijkt mij een redactie die de enquêtes samenstelt en die de antwoorden uitwerkt.

De enquêtes worden verzonden aan alle leden. De leden kunnen alles wat ze op papier zetten bij de vragenlijst insturen.

De kostenfactor

Het ponskaartensysteem van de heer Benschop zou natuurlijk zeer fraai zijn, misschien ook eenvoudiger, hoewel dat uit de summier beschrijving niet blijkt. Het zal ook wel duur zijn.

Ik bereken:

Het maken van een stencil kost f 0,01, het verzenden f 0,12. Dat is voor 5000 leden f 650, --. Ik stel voor dat ieder lid bij het terugzenden van de vragenlijst een postzegel van f 0,25 insluit. Bij een respons van 50% zijn de kosten er dan uit. Ik merk nog op dat de respons op enquêtes hoger is dan iedere andere respons.

Oplossing

Uitgaande van deze vijf punten lijkt het door de heer Van der Tak voorgestelde systeem van enquête mij de juiste oplossing. Alleen: een "objectief" verhaal is nauwelijks mogelijk. Juister lijkt mij: de voorstellen of meningen van H. B. of anderen, met argumenten.

Een enquête bestaat dan uit:

1. het onderwerp van de enquête,
2. een daarop betrekking hebbende vragenlijst,
3. de uitslag van de voorgaande enquête en eventueel een verantwoording van het door D'66 terzake ingenomen of in te nemen standpunt.

De vragenlijst dient minimaal vier aankruiskolommen te hebben, n.l.: kolom 1 ja kolom 2 neen

Verhuisd

Partijvoorzitter J.A.P. Beekmans is per 1 september 1971 verhuisd van Dirksland naar Winterswijk, waar hij in de buurtschap Huppel in 't Heurnderhuisje woont. Zijn telefoonnummer daar is 05430-5172.

Politiek voor de boekenplank

Verschenen boeken

Bij uitgeverij Boom in Meppel is verschenen "Sociologen over planning en politiek", een uitgave onder auspiciën van de Nederlandse sociologische vereniging met medewerking van R. Wentholt, P.J.W. Kouwe en R.P. Hagendijk. Prijs f 5, --. "Positivisme en dialectiek" heet het Eurosboekje van M. von Brentano, J. Kruithof en J. Visser, dat bij Wolters-Noordhoff N.V. is uitgekomen. Onderwerpen: Wetenschapstheoretische discussie in de sociale wetenschappen. Is de westerse sociologie gealïeneerd? en Kritische theorie van de maatschappij. Prijs f 7, --.

EEN OUDERE ORGANISATIE?

door E. Bruins

Het is jammer het te moeten zeggen, maar de A. L. V. is een onding. De mogelijkheid tot aanwezig zijn is omgekeerd evenredig aan de afstand van de woonplaats tot de plaats waar de ALV gehouden wordt, de mogelijkheid tot werkelijke deelname voor het gewone lid bestaat alleen theoretisch. Aan het woord zijn een aantal kopstukken, waarbij degene, die de zaal het beste weet te bespelen als winnaar wordt uitgeroepen. Door de massaliteit van het geheel is het ook niet anders mogelijk en alleen door de talrijke pogingen er nog iets van te maken kan verklaard worden, dat het nog niet een veel groter circus is. Het bestaan van de ALV is waarschijnlijk in hoge mate representatief voor D'66 voor wat betreft zijn democratische instelling: Men koestert liever een theoretische mogelijkheid dan dat men de (onaangename) konsekventies trekt uit de bestaande werkelijkheid. Zoals inmiddels duidelijk geworden zal zijn zou ik als niet representatief lid deze konsekventies wel willen trekken en de ALV willen opheffen. De weg is dan vrij om door het land in vijf geografisch ongeveer gelijke stukken te verdelen te komen tot vijf Gewestelijke Ledenvergaderingen, waardoor het bezwaar van de bereikbaarheid grotendeels wegvalt, terwijl bij het huidige ledental de vijf grondvergaderingen nu wel hanteerbaar worden (zou het ledental van D'66 verder toenemen, dan zou dit aantal van vijf verder moeten worden vergroot). Afhankelijk van het ledental van het Gewest kiest de GLV afgevaardigden voor een partijparlement van bv 50 leden, dat het hoogste orgaan vormt. In normale gevallen worden voorafgaande aan de vergadering van het partijparlement de vijf GLV's gehouden. Bij onverwachte gebeurtenissen kan het parlement uitstekend de vergadering van afdelingsvoorzitters vervangen, zoals die in het verleden wel eens bijeengeroepen werd. De leden van het partijparlement zijn aan de GLV verantwoording schuldig. Afgaande op een inmiddels wellicht weer verouderde ledenlijst ontstaat

dan de volgende opstelling: De gewesten worden verdeeld in regio's (de tegenwoordige subregio's in Noord-Holland). Ook in Gewest Noord kunnen de drie regio's zonder meer blijven bestaan. Het bezwaar van de ALV, dat de leden uit de omgeving, waar de ALV gehouden wordt, sterk oververtegenwoordigd zijn, komt op deze wijze te vervallen. Bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer kan hetzelfde systeem gevolgd worden (zie voor een mogelijkheid daartoe mijn voorstel in de amendementen democraat van Breda). Het is te gek, dat in een partij, die het districtenstelsel voorstaat, de kandidatenlijst voor Groningen wordt vastgesteld in Breda met maar een handjevol Groningers aanwezig. (Dit houdt geen kritiek in op de uitslag van de stemming, maar het systeem is fout). Het Hoofdbestuur zou in aansluiting hierop kunnen bestaan uit 5 x 2 gewone HB-leden, door de GLV's te kiezen en daaraan eveneens verantwoordelijk. Het zou het eenvoudigste zijn, indien deze HB leden ook deel zouden uitmaken van het partijparlement. Indien men overtuigd is, dat voldoende capabele figuren voor HB en partijparlement beschikbaar zijn, kunnen ze er natuurlijk ook los van staan. Tenslotte een DB, gekozen door het partijparlement, dat allereerst verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering, de politieke uitvoering daaronder begrepen. Voor het DB kan wellicht met zeven mensen worden volstaan (Voorzitter, Vice-voorzitter, Politiek Secretaris, Penningmeester en Secretarissen voor resp. Ledenwerving/Campagne, Raad- en Statenfracties en Werkgroepen), aannemende dat een chef de bureau op de Keizersgracht aanwezig is en de laatste vier functionarissen zich door enkele leden laten assisteren. Omdat de leden van het DB om praktische redenen veelal in het Westen woonachtig zullen zijn, zal de landelijke spreiding van het HB in zijn geheel vrij goed overeenstemmen met de spreiding van het ledental.

Gewest	Ledental	Aantal afgevaardigden
Noord (Groningen, Friesland, Drenthe)	690	5
Oost (Overijssel, Gelderland)	810	6
Noord-West (Utrecht, Noord-Holland)	2240	17
Zuid-West (Zuid-Holland, Zeeland)	2170	17
Zuid (Noord-Brabant, Limburg)	690	5

INFLATIE-KENNIS

door F. Jansen

Bewering: Er zijn nu in Nederland meer miljonairs dan 20 jaar geleden. Goed of fout? Uw bedenktijd van 5 tellen (of minuten of uren, al naar gelang van uw inflatiekennis) gaat NU in. De bewering stamt van de heer Wiebenga, geuit in een onderonsje van P. S. P. en D'66, enige tijd terug. Uit de verdere discussie bleek dat geput werd uit de statistieken over die jaren. Aha, ik zie dat u inmiddels het antwoord hebt gevonden. Zij het wellicht meer door instinct dan door kennis. Het juiste antwoord luidt: de bewering is FOUT, omdat onvergelykbare personen in het spel zijn gebracht, want de miljonair van nu is niet die - en niet vergelijkbaar met die van 20 jaar geleden. Door de inflatie is in die periode de waarde van ons geld gehalveerd ofwel het algemene prijspeil verdubbeld. De miljonair van nu is te vergelijken met de 5-tonner van toen ofwel de miljonair van toen is te vergelijken met de dubbelmiljonair van nu. Dat doet de inflatie. Strikt logisch en economisch doordenkend komt men tot de conclusie, dat door integrale indexatie een situatie van waardeverval geld zonder inflatie, het beste wordt benaderd. Nu krijgen wij de neiging om te denken: wat gaan ons die miljonairs aan, laat ze allemaal maar barsten! De kwestie is echter dat de inflatie ons aller spaarcentjes en de financiering van een algemene pensioenvoorziening aantast. En dat is allerminst grappig. Daarover schreef ik reeds in de Peperbekken van december 1970 en februari 1971; uit het laatste wil ik de volgende passage nog aanhalen: Algemene indexatie houdt in dat alle financiële verhoudingen (op langere termijn) worden afgewikkeld met hetzelfde effect als zou er een gave, waardevervalde gulden bestaan: een afdoende bestrijding van inflatie-onrecht. Nu nodig ik dringend iedereen uit - van en met de pres.dir. van de Ned. Bank en andere monetaire deskundigen tot en met de geïnteresseerde leek - een deugdelijk voorbeeld te geven, waarbij het genoemde resultaat niet wordt bereikt; dat is mij nog nooit aangetoond. Als ook dan mijn stelling overeind blijft - zij is in mijn ogen per definitie niet aantastbaar - dan meen ik dat D'66 als objectief eerlijke partij de integrale indexatie moet aannemen als een leidraad voor sanering en gerechtigheid. Op bovenstaande uitnodiging heb ik, overeenkomstig mijn verwachting, geen enkele reactie ontvangen. Thans herhaal ik de uitnodiging als uitdaging in het kader van de a. s. studiedag op 11 december inzake "economie en inflatie".

HET PROGRAMMA, WAT DOEN WE ERMEE?

door Leo van Montfoort

D'66 is een programpartij, maar de meeste D'66ers, aan wie naar hun politiek programma wordt gevraagd zullen het schaamrood niet kunnen onderdrukken. Dan zwijgen we nog maar over de talloze vervelende situaties die zich voordoen wanneer buitenstaanders in het onder de titel politiek programma uitgegeven boekwerkje de officiële meningen van onze partij denken te vinden. Het is een vreemde zaak met dat programma van ons. Oorspronkelijk was de bedoeling kennelijk - zoals af te leiden valt uit Hoofdstuk X van het huishoudelijk reglement - dat iedere vier jaar een volledig program zou worden vastgesteld, dat eventueel nog tussentijds zou kunnen worden gewijzigd en aangevuld. De praktijk leert anders. Het politiek program is een blijvertje geworden. Het stuk voor vier jaar is het beleidsplan geworden. Aan het politiek program kan dan in de praktijk de betekenis worden toegekend van een basisprogramma voor de lange termijn, waaruit iedere vier jaar een beleidsplan voor de korte termijn wordt gedistilleerd. Aanpassing van het huishoudelijk reglement in deze zin lijkt een vanzelfsprekende zaak.

Achter

Daarmee zijn we er nog niet. We zitten op dit moment met een programma dat op vele punten achterloopt bij het beleidsplan, dat zo onsystematisch is als maar mogelijk is, dat gesteld is in een wijdlopijg jargon dat de lachspieren van iedere buitenstaander - en niet alleen buitenstaanders - prikkelt en dat geen enkel detail ongeregeld laat. Dit betekent dat het onzinnig zou zijn te trachten het huidige programma zodanig aan te vullen en te wijzigen dat het de functie van basisprogramma werkelijk zou kunnen vervullen. En dan zwijg ik nog maar over de tijd die daarmee gemoeid zou zijn nu nog zelfs in de laatste druk voorkomende programmaonderdelen nog niet door de ALV zijn behandeld. Wat nodig is, is een totaal nieuw politiek programma. Inhoudelijk zou het van het oude niet zoveel behoeven te verschillen, behoudens grote aanvullingen ten gevolge van het beleidsplan. Een andere vorm is echter wel dringend noodzakelijk. Een grotere systematiek, meer puntgewijze benadering, veel minder details, betere leesbaarheid, geringe omvang en vóór alles een zo-

danige volledigheid dat op ieder tijdstip uit het door het politiek program te leveren materiaal een beleidsplan is op te bouwen.

Programma

Is het mogelijk een politiek programma in deze geest vast te stellen en periodiek te wijzigen en aan te vullen? Niet zolang programmacongressen veldslagen rond amendementen zijn, waar discussie over de voorstellen zelf niet eens mogelijk is. Wel als programmavoorstellen zodanig zijn opgezet dat over ieder belangrijk punt gediscussieerd kan worden door de ALV. Wat die belangrijke punten zijn kan uitgemaakt worden door sectievergaderingen die met deze selecteren de job beter werk zouden doen dan door het voorbehandelen van amendementen, ongeacht hun zwaarte. In het verleden was het zo dat de ALV beslist over de tekst van het programma maar niet over de inhoud. Die was eigenlijk al vastgesteld door een handjevol werkgroepleden. Wat meer beperking van de door de ALV te behandelen punten, zonodig met delegatie van de vaststelling van B-punten aan hoofdbestuur of partijraad (mocht die er komen), zou de feitelijke democratische verhoudingen te goede komen. De open studiedagen, waarover vraagstukken, niet over woorden gepraat wordt, kunnen door het aanbrengen van lijnen in de discussie deze ontwikkeling steunen. Van de werkgroepen mag wat meer realiteitszin gevraagd worden; van alle leden bereidheid tot overleg en zelfbeperking.

VAN DE AFDELINGEN

SLIEDRECHT

Per 1 september is benoemd tot raadslid Gerrit Lieftink, Zwaluwstraat 23, Sliedrecht tel. 01840-4013. Tot afdelingsvoorzitter is gekozen, per 15 september, Leen Degens, Sperwerstraat 127, Sliedrecht tel. 01840-3829.

ROTTERDAM

Op de ledenvergadering van 7 juni j.l. werd het volgende bestuur gekozen: W.T.M. Molle, Rochussenstraat 375A, voorzitter.

K. Peul, Heiman Dullaertplein 48A, sekretaris tel. 252720.

OPEN STUDIEDAG OVER DRUGS

door Peter Hijmans

Over een week wordt de derde open studiedag gehouden. Deze dag staat geheel in het teken van de "drugs". Uitgangspunt voor de discussies is de Nota "drugs" die enige tijd geleden door een groepje mensen is opgesteld en door D'66 gepubliceerd. Op 2 oktober kan men discussieren over de inhoud en de formulering van deze nota, amendementen en/of alternatieven voorleggen. Deze meningen zullen verder uitgewerkt en gerangschikt worden, zodat zij op 6 en 7 november aan de A.L.V. kunnen worden voorgelegd, die dan mede aan de hand van de discussies op 2 oktober - kan komen tot het officiële standpunt van D'66 aangaande de drugs.

Juist in deze tijd spelen drugs een grote rol in onze samenleving. Zie alle politieke-activiteiten in Amsterdam. Het begrip verdoevende middelen wekt nogal eens verwarring, temeer daar men de soorten drugs, de "hard" en de "soft" drugs, nogal eens door elkaar haalt en er vaak een moderne heksenjacht op druggebruikers plaatsvindt.

Ter voorbereiding op de discussies vindt u onderstaand een kort uittreksel uit de nota, zoals dat indertijd ook aan de pers is overhandigd.

Op de studiedag kunt u de drugnota kopen voor f 1,-- per exemplaar.

Persuittreksel bij drugnota

Drugs vormen in onze maatschappij een probleem. Het heeft geen zin om dat te ontkennen of te negeren. Maar problemen vragen om een aanpak, een beleid. Vandaar dat een werkgroep, bestaande uit leden en niet-leden van

C. Schilt,
Gordelweg 61d.
penningmeester
tel. 289097

Mej. E.M.A. Schmitz,
Burg. Meineszlaan 396.
lid
tel. 116711.

Th.M. van Baarle,
Strevelweg 4 A.
lid
tel. 276271

H.I. AMBACHT

Per 1 augustus j.l. is het sekretariaat van deze afdeling in handen van A.F. van Zweeden, Nibbelinkstraat 52, H.I. Ambacht.

D'66, met ondermeer juristen, een psychiater en een medewerker van het JAC in een nota komt met voorstellen tot een beleid.

Voorgesteld wordt op korte termijn: om het gebruik van verdovende middelen uit de sfeer van de misdaad te halen;

om de handel in hennepproducten in de overtredingsfeer te brengen; de overheid een grote coördinerende taak te geven bij de voorlichting over drugs; de overheid mogelijkheden te laten stimuleren voor verschillende vormen van hulpverlening. Hierbij wordt ook gedacht aan instellingen als het JAC en Release, die hiertoe subsidies zouden moeten krijgen.

Op langere termijn stelt de werkgroep voor:

hennepproducten te legaliseren; nauwgezet de experimenten te volgen en te waarderen die op grote schaal worden uitgevoerd, bijvoorbeeld met betrekking tot de verschillende vormen van hulpverlening;

te werken aan een gecoördineerd beleid op het gebied van de volksgezondheid;

te werken aan een strafrechtelijk systeem, dat logisch aansluit op het beleid op het terrein van de volksgezondheid.

Mr. F.E. Frenkel, Van Eeghenstraat 89, Amsterdam

Mr. J. Soetenhorst -de Savornin Lohman, Frederik Hendriklaan 11, Oegstgeest

Dr. M.S.H. Schlemper, Oudenhoflaan 20, Oegstgeest

Drs. J.H. Moerkerk, Lindenstraat 34, Amsterdam

A. Meijer-Huisman, Dirck van

Hornelaan 6, Waalre.

Politiek voor de boekenplank

"Macht onder gezag" van George Jeunhomme. Ondertitel: Democratie, holle leuzen of bloedige ernst. Een uitgave van W. de Haan in Bussum, die f 12,50 kost.

"Naar een totalitaire wereld?" is een boekje van Andreas Papandreou. Een zwart beertje van Bruna in Utrecht, dat voor f 3,75 in de boekwinkel ligt.

VERSTANDIG BURGERSCHAP

KAT IN PAKHUIS

door Kees Mackaaij

De laatste tijd worden we bedolven onder een lawine van artikelen over de progressieve volkspartij. Mijn idee om er ook iets over te schrijven heb ik snel laten varen. Zolang onze grootste partner niet wil in dit zinloos tijdverdrijf.

Wel wil ik iets kwijt over het steeds sterker wordend gevoel van onbehagen dat over mij komt bij het contact met D'66.

De beweging D'66 is afgezakt naar de politieke partij D'66. U weet nog wel hoe we gestrikt zijn: "Wij zijn geen politici" (ik ben helaas vergeten tussen de regels te lezen: maar wij willen wel graag goedbetaalde politici worden) en "De burger bij het bestuur" Het aantrekkelijkst voor mij was dat we de opgeblazen politieke partijen gingen doorprikken. Slechts voor de vorm namen we de gedaante van een politieke partij aan om de lucht uit hun longen (stemmenwinst) weg te zuigen.

Helaas zijn we bij deze poging besmet met de ziekte van alle partijen: mooi weer spelen tijdens de verkiezingscampagne, daarna de kiezer volkomen negeren en....., nou ja, leest u het appèl maar weer.

Het meest is me echter de binnenkant van D'66 tegengevallen. Als je voor het eerst lid wordt van een politieke partij is het een bijzonder vreemde gewaarwording dat dingen die de partij de burgers belooft nog niet eens tegenover de leden waargemaakt worden.

Terwijl we druk met ons breekijzer aan het wrikken zijn hoor je over de T.V. van baas Van Mierlo dat we de K.V.P. en P.v.d.A. gaan lijmen. Bij de verkiezingscampagne voor de Tweede Kamer mochten we niet eens proberen voorkeurstemmen voor een districts kandidaat te winnen.

De burger kiest de regering werd niet: de leden kiezen het schaduwcabinet.

Het laatste staaltje stond in de Democraat. De belofte: gelijke kansen voor iedereen werd onderstreept door de opmerking: "kandidaten voor het hoofdbestuur moeten wel veel geld meenemen".

ALV UITSPRAKEN OVER DE PARTIJ-STRUKTUUR

Op het Helmondse kongres in november 1967 is door de algemene ledenvergadering (ALV) een aantal principebesluiten genomen over de structuur van de partij, die later in het Huishoudelijk Reglement zijn verwerkt. In de partij is gebleken dat de organisatie op sommige punten niet tot tevredenheid werkt. Hoewel ook andere redenen een rol spelen en als zodanig herkend zijn, (bv de betrokkenheid van de leden bij het bestuur, de financiële problemen) zijn van verschillende zijden voorstellen gedaan om de structuur te veranderen of uit te breiden. Belangrijke punten zijn de regionale vertegenwoordiging bij of in het bestuur, (mede samenhangend met het contact tussen leden en bestuur bij het voorbereiden van belangrijke beslissingen), de werkwijze van de regio's en het functioneren van de ALV. Deze kernpunten wil het HB graag op de komende ALV ter discussie stellen. Aan de hand van principiële uitspraken van de ALV zal het dan mogelijk zijn de volgende ALV concreet uitgewerkte voorstellen te doen de wijziging van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement en tegelijkertijd een start te maken met de gewenste organisatorische veranderingen.

Het is niet de bedoeling hier een bepaald standpunt te verdedigen. Op de ALV zal een discussie nodig zijn over de wenselijkheid van meer regionale vertegenwoordiging en over de taken die men aan deze regionale vertegenwoordigers wil toebedelen.

Over de instelling van een Partijraad (D'66 Parlement) vindt U al een interessante discussie in de Democraat 4e jaargang no. 3 pag. 3 en 4 en no. 4 pag. 5, 6 en 7.

Het is wellicht nodig er op te wijzen dat de vragen er van uit gaan dat men zich een bepaald beeld over de werkwijze van het bestuur en de aard van de regionale vertegenwoordiging heeft gevormd. Als men bijvoorbeeld vindt dat de regionale vertegenwoordigers meer informatief te werk gaan zonder direkt deel te nemen aan het besturen, dan zal men kiezen voor een partijraad en een klein bestuur. Wil men de regiomensen als primaire taak het besturen geven en daarnaast ook nog het contact met de regio, dan dient men ze in het bestuur op te nemen, dat dan ongeveer dezelfde grootte kan behouden. Een mengvorm kan zijn een groot bestuur, gesplitst in HB en DB, met zowel landelijke als regionale le-

*Uitnodiging van het congresse
v. Lipsenburg voor commissie
of/na Studiedag*

en. De keuze die men hier doet, en
kernen waaruit men de regiover-
tegenwoordigers denkt te kiezen (af-
deling of regio) zijn weer van invloed
op de werkwijze van de regio en van
de ALV.

et is gewenst dat deze belangrijke
punten, die direkt de bestuur-
sterkheid van de partij raken, al in de
afdelingsvergaderingen voorafgaande
aan de ALV uitvoerig worden bespro-
ken.

uitspraken

et HB verzoekt aan de ALV uitspra-
ken te willen doen over de volgende
punten:

1. Acht U het wenselijk dat de HB leden worden verkozen
- Landelijk, dwz onafhankelijk regio/afdeling (ja, naar 2.4)
 - Voor een deel onafhankelijk regio/afdeling, voor een deel afhankelijk van regio/afdeling (ja, naar 2.1)
 - Allen afhankelijk van regio/afdeling (ja, naar 2.1)
2. De verkiezing van de HB leden geschiedt
- door landelijke stemming, met dien verstande dat per regio minstens één kandidaat wordt verkozen (ja, naar 2.3) óf
 - door stemming waarbij per regio een vaststaand aantal kandidaten wordt verkozen (ja, naar 2.2)
3. Regionale HB leden worden verkozen door
- de leden woonachtig in die regio, óf
 - door alle leden
4. Kandidaatstelling voor regionale HB leden geschiedt door
- het lid zelf (óf enkele leden), óf
 - op voordracht van regio of afdeling
5. Stemming over zowel landelijke als regionale kandidaten geschiedt
- schriftelijk door toezenden van een stembiljet aan alle leden, óf
 - op de ALV (of regio/afdelingsvergadering) door de daar aanwezige leden.
6. Is het gewenst een deel van het HB als dagelijks bestuur (DB) een aparte taak toe te kennen? Ja (naar 2.6) / nee (naar 2.7)
7. Het aantal DB leden wordt vastgesteld door het HB, maar zal niet meer bedragen dan de helft van het aantal HB leden. Ja/nee.

- (Indien nee blijft het 5 tot 9).
- 2.7 Het aantal HB leden (inclusief voorzitter en andere gekwalificeerde leden) zal zijn
- 21 of minder ja, dan a1 21 óf a2 circa 15
 - meer dan 21 ja, dan b1 circa 25 óf b2 circa 30
- 2.8 De statutaire bepaling dat jaarlijks minstens de helft van de HB leden aftreedt kan vervallen, aangezien de HB leden voor twee jaar worden gekozen. Ja/nee.

3. REGIO'S

- 3.0 Vindt U dat de regio's het contact tussen afdelingen en bestuur moeten behartigen? Ja/Nee
- 3.1 Vindt U dat de regio's een belangrijker organisatorische taak moeten krijgen? Ja/Nee

ALGEMENE LEDEN VERGADERING (ALV)

- 4.1 Vindt U dat het stemrecht op de ALV beperkt moet worden? Ja (naar 4.1)/nee (naar 5)
- 4.2 Indien beperkt, stemrecht voor welke vertegenwoordigers?
- Afdelingen, 2. Regio's, 3. Werkgroepen, 4. Frakties GR, PS, EK, TK, 5. belangengroepen binnen de partij.

5. VOORSTEL MOTIE ALV

De ALV verzoekt het HB en de Reglementencommissie de genomen principe beslissingen over de organisatie structuur van de partij te verwerken in een voorstel voor wijziging van Statuten en Reglementen, te behandelen op de volgende ALV en deze wijzigingen reeds organisatorisch voor te bereiden.

1. PARTIJRAAD/PARTIJPARLEMENT

- 1.0 Acht U het wenselijk een vertegenwoordigend lichaam te formeren om de communicatie tussen de leden en het bestuur te verbeteren en over de uitvoering van de taken door het bestuur aan de ALV te rapporteren? Ja (naar 1.1)/nee (naar 2)

- 1.1 Tot de taak van dit college behoort, op basis van uitvoerige en snelle informatie door het HB,
- Controleren van de wijze waarop taken door het HB worden uitgevoerd en rapporteren aan de ALV ja/nee
 - Informeren van het HB (zodanig nodig snel) over binnen de

- partij levende ideeën. ja/nee
3. HB adviseren bepaalde beslissingen te nemen. ja/nee
4. De leden van het college geven informatie van het HB door aan regio's, afdelingen enz. ja/nee
- 1.2 De leden van dit college worden verkozen als
- individuele leden óf
 - vertegenwoordigers van regio's en/of afdelingen
- 1.3 Zijn naast regionale vertegenwoordigers ook vertegenwoordigers van werkgroepen; belangengroepen (bv jongeren), fracties enz lid van het college? ja/nee
- 1.4 Kandidaatstelling geschiedt door
- de leden zelf (of enkele leden) óf
 - regio's, afdelingen, werkgroepen
- 1.5 Stemming heeft plaats
- schriftelijk, door toezenden stembiljet aan alle leden, óf
 - op de ALV (of regio/afdelingsvergadering) door de daar aanwezige leden
- 1.6 De zittingsduur van de gekozen leden is
- gelijk aan die van het HB, óf
 - langer.
- 1.7 Het lidmaatschap is onverenigbaar met
- alleen het HB lidmaatschap, óf
 - meer nader te specificeren partijfuncties.
- 1.8 Aftredende leden zijn
- éénmaal herkiesbaar, óf
 - vaker herkiesbaar
- 1.9 Vervangt dit college haar jaarlijks overleg van HB met afdelingen en regio's? Ja/nee
- 1.10 Het aantal leden van het college is circa: 25/50/75.

2. SAMENSTELLING HOOFDBESTUUR (HB)

HB Hier wordt met HB leden niet bedoeld de door de ALV direkt in functie gekozen voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en penningmeester. De procedure hiervoor kan ongewijzigd blijven.

GROEN OP EEN ROOD VELD

D'66 in de raad van Amsterdam

"Mr. E. Dienaar, lid van de gemeenteraad voor de P.v.d.A., opende woensdagavond een geheel nieuw en verrassend perspectief, toen hij als eerste spreker bij het debat over de leegstaande woningen begon met de mededeling: "Ik spreek mede namens de fractie van D'66". Zo begon Het Parool van 24 juni jl. een commentaar op de vergadering van de Amsterdamse gemeenteraad. Het blad vervolgde: "Niet alleen duidt dit op een opmerkelijke harmonie tussen twee politieke partijen, maar bovendien op een poging de vrij fors gerantsoeneerde spreektijden iets meer rationeel te verdelen".

Tot zover Het Parool. In juni 1970 heeft ook Amsterdam een nieuwe raad gekozen, 45 leden waarvan bijna de helft voor het eerst zou aantreden. De uitslag was niet wat D'66 ervan had verwacht en deed de voorstanders van de oude politiek verlicht ademhalen. D'66 kreeg maar 7,3% van de uitgebrachte Amsterdamse stemmen. Hans Moerkerk en Anneke Goudsmit verschenen met bedroefde gezichten op de beeldbuis. De laatste verklaarde over de grote winst van Amsterdam Kabouterstad dat juist de Democraten echte kabouters waren. En dit lokte weer sport van allerlei commentatoren uit. Maar 't kan verkeren. Bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer, op 28 april 1971, kreeg D'66 in de hoofdstad 9% van de daar uitgebrachte stemmen. Opmerkelijk was de verschuiving van de D'66-stemmers in de richting van de typische Amsterdamse probleemgebieden, de Bijlmermeer en een aantal saneringswijken. Over Amsterdam, de gemeenteraden, de andere partijen, de Amsterdamse problemen en andere zaken spraken wij met de drie raadsleden, Martini, van Antwerpen en Wessels.

Angstige zaak

Amsterdam, de niet alleen door vele Vondelpark slapers maar ook door pijn en plagen bezochte hoofdstad van het land, object van vele heftige tegengestelde meningen, bezongen en bevuild, bakermat ook van meninge nieuwe gedachte en beweging op politiek en, nou ja, bijna elk ander gebied. In de bruine kroegen ontstonden in 1966, niet ver van de wankel tapkast, die flitsende discussies waarin sprake was van vernieuwing in een bestel dat de kiezer altijd in de kou gelaten had. Amsterdam, de stad van de regenten en ook van de provo's die er hun krenten uitdeelden en andere happenings organiseerden rondom het Lieverdje op het Spui.

De laatste der provo's, Roel van Duyn, had door zijn weinig formele benadering van de in de raad te behandelen vraagstukken de gunst van de kiezers veroverd. Vele Amsterdammers koesterden de vrees dat hun stadgenoten zouden vergeten hem voor de raad te behouden. Zo kreeg Amsterdam Kabouterstad een door niemand verwacht en ongekend hoog aantal stemmen, namelijk 37.935 ofwel 11,0% en zij verschenen met hun vijven in de raad, roepend dat Soeharto toch een moordenaar was. De verkiezingen hadden verder ook winst gebracht voor de CPN en de VVD.

De formatie van een nieuw college dat voor het eerst uit 8 leden zou bestaan werd er niet gemakkelijker op. Formateur Ed van Thijn, fractievoorzitter van de PvdA, ging aan het werk.

Al spoedig bleek dat het door D'66 vurig bepleite program-college geen schijn van kans maakte. De CPN had er geen oren naar en juist deze versterkte fractie claimde een tweede wethouderszetel, een wens die op grond van de uitslag en de jarenlange samenwerking met de PvdA moeilijk genegeerd kon worden. De VVD was er nu als de kippen bij om ook een tweede stoel te bemachtigen, maar dit werd in het spel van de "afspiegeling" als een bluff call behandeld. De VVD moest terug naar AF en ontving geen zetel. Eindresultaat: PvdA (23,5%) 3, CPN (17,2%) 2, KVP (9,9%) 2 en de AR (4,3%) 1.

Onnodig te vermelden dat men bij de voorbereidingen zijn best had gedaan D'66 zoveel mogelijk over het hoofd te zien. In september 1970 leken de drie Democraten dan ook in een volmaakt isolement hun plaatsen te bezetten. Arnold Martini (49) werd de gekozen fractievoorzitter. Van huis uit is hij transportondernemer en in zijn motoriek en wijze van spreken het best te vergelijken met een voortvarend sleepbootkapitein. In het raadswerk houdt hij zich bezig met zaken als gemeentebedrijven, financiën, haven, bestuursorganisatie en economische zaken. Zijn brede silhout is ook dikwerf waarneembaar op vergaderingen van wijken en buurten. Evert van Antwerpen (38), jurist, lijkt uit ander hout gesneden. Haar-dracht en outfit doen denken aan een gevierd society-schilder. Een scepticus, die zijn aarzelend woord met

sonore bariton laat overkomen. Van Antwerpen is als jurisch adviseur verbonden aan diverse kunstorganisaties. In de fractie behandelt hij de kunstzaken, het onderwijs, de sociale zaken, volksgezondheid, jeugd en sportzaken.

Wim Wessels (30) studeert Weg- en Waterbouw in Delft en specialiseert zich in verkeerskunde. Hij combineert een wat Prikkebeen-achtig uiterlijk aan een directe en scherpe woordkeus en wordt door menig partijgenoot dan ook als het brein van de fractie beschouwd. Wessels volgt arglistig alles op het gebied van de publieke werken, stadsontwikkeling, verkeer, volkshuisvesting en openbare orde.

Alle drie blijken te veel Amsterdammer om, gevraagd naar een aantal associaties met de naam, zich aan exuberante taal te buiten te gaan. Martini: "De wens van de Amsterdammer om betrokken te worden is wel uniek. Er wordt goed nagedacht over de dingen die hier spelen, meer dan men wel eens aanneemt." Van Antwerpen: "De moeilijke huisvesting en alle problemen daaromheen. Mensen en bedrijven trekken weg uit de stad. Het is een angstige zaak. De sfeer hier moet je proeven, terugkomend van een reis. Pilsje drinken op het trottoir, alles wat hier kan en gebeurt". Wessel: "Die wereldsstadpositie van een stad met minder dan een miljoen inwoners geeft op zichzelf al veel problemen. Het specifiek: de mentaliteit, het cultureel gehalte, de tolerantie tegenover het nieuwe...."

Amsterdamse kwel

Na de taakverdeling kon de fractie zich gaan verdiepen in het raadswerk dat bleek te bestaan uit het vlot opdiepen van meningen over concrete zaken die al in een grijs verleden hun aanloop hadden genomen. Het grootste probleem van Amsterdam wordt gedeeld door Rotterdam, Den Haag en Utrecht: een vlottende schuld die bij de begroting van 1971 voor het eerst sinds vele jaren beneden de 100 miljoen kon worden gehouden. Martini: "Het belangrijkste is de visie op lange termijn. Wat moet er met deze stad gebeuren. Het meerjarig investerings-schema, dat nu door Wethouder Polak (PvdA) is opgesteld, is een heel belangrijk stuk. Het is helaas een jaar te laat, want in dit stuk had ons uitgangspunt moeten zijn bij de discussies vooraf. Maar het is goed dat het

EVERT van ANTWERPEN op Oudezijds
..... pilsje op trottoir.....

ARNOLD MARTINI in westelijk havengebied
..... forse ombuiging.....

er is. Wij zullen het gebruiken om een totale beleidsvisie op te bouwen. Totdusver werd er alleen gewerkt met ad hoc-voorstellen en het zoeken naar argumenten om daarop verder te borduren. Nu kunnen er prioriteiten worden gesteld. Wij zijn de enige partij die ons als partij daarover gaan buigen. Een uitstekend wethouder overigens, Polak". Een tweede hangijzer boven de raad wordt gevormd door het verval dat zich van grote delen van de oude stad en de negentiende eeuwse wijken heeft meester gemaakt. Amsterdam ziet zich in de komende decennia gesteld voor de vraag hoe het zo'n 85.000 woningen zal moeten herstellen of herbouwen, en hoe de stad die wijken voor de bewoners ervan zal kunnen bewaren. Van Antwerpen: "Die vraagstukken van de huisvesting en de hele sociale problematiek die daarmee samenhangt beschouw ik als een van de belangrijkste opgaven. Eerlijk gezegd, ik zie niet hoe men daar uitkomt. Maar het behoud van de stad staat op het spel, ook als cultureel centrum." Martini: "In de 2e nota Stadsvernieuwing die B. en W. hebben uitgebracht vind ik veel terug uit onze Nota Bene Binnenstad. In het nieuwe stuk is de hand van Han Lammers duidelijk herkenbaar. Het handhaven van de woonfunctie betekent een forse ombuiging van het totdusver gevoerde beleid. Voor Lammers en Kuypers (stadsontwikkeling en herhuisvesting, beiden PvdA) heb ik trouwens veel waardering. Ik ben alleen erg benieuwd hoe zij na vier jaar door de CPN beoordeeld zullen worden. Verder moeten we wel oppassen voor het boerenbedrog dat de mensen in die te saneren buurten zullen kunnen blijven wonen tegen aangepaste huren. Dat is namelijk niet waar. Zoals de plannen er liggen, hebben de mensen ook in de gaten dat dat niet waar is".

Op adem komen

Het leek er op dat de fractie bij een aantal initiatieven de steun zou krijgen van tenminste een deel van de

PvdA. Op voorstel van Van Antwerpen en een aantal jongere PvdA-raadsleden, nam de raad het ASVA-stafplan over als een Amsterdamse inbreng in de discussie over de bestuursstructuur voor de universiteit. Van Antwerpen: "Het plan Veringa moesten we niet. Ik had, ook wel bij andere zaken dan op onderwijsgebied, steun bij een deel van de PvdA-fractie. Joke Kool-Smit, Rutgers van der Loef, van den Bergh en Sinnighe toonden een grote overeenkomst in de benadering van die problemen". Wessels: "De mentaliteitsverandering van 1966 is door provo gevormd en door ons parlementair gekanaliseerd. Wat provo ludiek begon en de kabouters door middel van acties wilden bereiken, dat proberen wij parlementair tot stand te brengen. Wij vinden daarbij Nieuw Links vaak naast ons. Er is in de PvdA een voedingsbodemp voor deze ideeën. Het is de strijd tegen de regentenmentaliteit en de technocratie. Het zijn rudimenten van het beleid van ex-burgemeester van Hall en oud-wethouder de Wit. Dat is onze specifieke taak in Amsterdam." Martini: "Bij de begin-onderhandelingen was ook van Thijn wel bereid met ons te praten over een aantal punten. De PvdA is in dat stadium gezwich voor de CPN. Maar de verhouding tot de andere fracties is bepaald niet slecht. Ik moet zeggen, ook die met de VVD". Toch faalden pogingen van de VVD-fractie om tot een gemeenschappelijk oppositieblok te komen. Wessels: "Er zijn drie oppositiegroepen in de raad: de VVD, de kabouters en D'66. Wij staan op het standpunt dat elk zinnig voorstel bestudeerd moet worden, ongeacht uit welke hoek het komt. Toch staan wij, wat betreft de saneringen en het verkeer bijvoorbeeld, dichterbij het beleid dan de VVD, ook al verschildt de Amsterdamse VVD hemelsbreed van de landelijke. Jammer, dat de kabouters niets meer waard zijn. Er komt geen moer uit. Zij wisselen om het jaar van plaats, maar je hebt

minstens een jaar nodig om je als raadslid te oriënteren". De fractie voelde zich weldra overspoeld door de stroom van actuele problemen en de behoefte aan een globale heroriëntatie nam toe. In overleg met zijn beide fractiegenoten ging Wessels na het Kerstecce, in januari 1971, in retraite om zich te bezinnen op de beleidsvormende taak van de raad. Wessels: "De zin daarvan was: even loskomen van alle toevallige actualiteit, even de stortvloed stopzetten. We waren voor een rijstebrijberg komen te staan. We moesten ons kunnen bezinnen op een nieuwe fundamentele aanpak, en een aantal dingen met langere aanloop onder de loep nemen." Behalve het voorstel tot de "fundamentele discussie" resulteerde de bezinningsperiode van zes weken ook in een aantal nota's waaronder de Nota Bakkerstraat de dubbelnota "Stadhuis op de Dam/Park op het Waterlooplein". Bij het hoofdstuk Bestuursorganisatie van de begroting bracht Wessels zijn voorstel in om in gemengde brainstormcommissies van raadsleden en ambtenaren meer greep te krijgen op het beleid. Hij ontmoette weinig begrip en een aantal schampere opmerkingen. Wessels: "Ik heb onderzocht waarom men daar zo tegen was en het resultaat was ontstellend. Eigenlijk is men wel tevreden met de gang van zaken. Men redeneert: het is nu eenmaal niet anders. Mijn analyse van de positie van de raad had ik tevoren met een aantal fractievoorzitters besproken. Het eigenaardige is dat die het roerend met me eens waren. Trouwens de nota op de toekomstontwikkeling die van Thijn destijds heeft uitgebracht bevatte voor een deel dezelfde punten van kritiek. Maar de praktische consequenties dorst men niet aan. Ik heb het voorstel toen maar weer ingetrokken en zal het op een geschikter moment opnieuw lanceren."

Brandend zand

Teleurstellingen konden de fractie niet

WIM WESSELS in Leidsestraat
..... specifieke taak.....

weerhouden steeds weer te zoeken naar nieuwe openingen. Martini had al spoedig een hobby gevonden in het uitgestrekte westelijke havengebied van Amsterdam, een braakliggend terrein bedolven onder duizenden kubieke meters duurgekocht zeezand dat onder meer al het gehucht Ruigoord had begraven. Vergeefs wacht het gebied op de industrieën die zich hier zouden vestigen. Het omstreden plan voor de vestiging van de chemische Franse Progil-industrie was ook al gestrand op het volksverzet dat mede door D'66 was opgeroepen. Toen de zaak van de zandwinning opnieuw aan de orde kwam zocht Martini zijn informatie niet alleen in het ambtelijk apparaat maar ook bij de particuliere contractanten zelf. Hiermee laadde hij de heftige toorn van het college op zich, niet in het minst van burgemeester Samkalden als beheerder van de havenportefeuille. Het zag er naar uit dat PvdA (Treu- man), VVD (Keja) en Kabouters (Kilian) Martini te hulp zouden komen, maar een onhandige manoeuvre bracht hem buitenspel. Aan een verslaggever van het dagblad De Tijd verklaarde hij: "Ik heb het gevoel de deksel van een beerput te hebben gelicht". Burge- meester Samkalden kwam nu voor open doel en scoorde behendig. Het debat in de raad verzandde in het "onfatsoen" waar Martini's bondge- noten zich van distancieerden en men kwam nauwelijks toe aan de eigenlijke zaak: heeft een raadslid het recht om ook andere inlichtingen te winnen dan die van of namens het college worden verstrekt. Martini: "Het resultaat is toch terug te vinden op pagina 33 van het meerjarig investeringsschema. Men zal er nu mee ophouden. Overigens zal ik mijn informatie buiten het amb- telijk apparaat blijven betrekken." Ook in de Amsterdamse raad deed de joodse econoom, historicus en mysti- cus Friedrich Weinreb van zich spre- ken. Een door het college ingestelde commissie van advies droeg Weinreb voor als winnaar van de prozaprijs 1970, op grond van zijn letterkundige prestatie in deel I van Oorlog en Ver-

zet. Het land der blinden. Burgemeester en Wethouders besloten dit advies om formele redenen niet over te nemen, nu juist opdracht was gegeven het onderzoek naar zijn handel en wan- del in de oorlogsjaren te heropenen. Van Antwerpen verzette zich in een motie tegen de gedachte dat andere dan litteraire maatstaven in het ge- ding zouden worden gebracht. Van Gruyters schreef een commentaar in Het Parool, waarin ook Van Antwer- pen nog een veeg uit de pan kreeg, als zondaar tegen het pragmatisme: Wie is de overheid, aldus Gruyters, om een letterkundige prijs toe te ken- nen. Als mondige burger bepaal ik zelf wel wie goed schrijven kan. De overheid is niet meer dan de butler, die mij mijn drankje aanreikt. Van Antwerpen: "Ik had die vraag opzette- lijk buiten beschouwing gelaten, evenals de persoon van Weinreb."

Bedankt, Lammers

Voor het contact met de leden, lustige kout en ernstige beschouwing van het werk in de raad en daarbuiten, heeft de fractie een plaats gekozen aan de voet van de Oude Wester, café Theo de Ruiters op de Rozengracht. Elke eerste maandagavond van de maand wordt hier het glas geheven op de goede voortgang, een ritueel dat de rechtzinnige communisten in de raad wel eens de gramstorige uitroep heeft ontlokt: "Ja, ja, bier drinken maar..." Eens per twee maanden ontvangen de Amsterdamse leden ook nog een schriftelijke verantwoording in de vorm van het Fractiebulletin, een handzaam blaadje dat met aanwen- ding van sterke optische apparatuur best leesbaar is. Een voorliefde van de fractie is ook het Amsterdamse verkeer dat zich hartinfarctisch door de nauwe straten blijft wringen. Martini: "De Nederlandse automo- bilisten brengen de staat zo ongeveer 2 miljard gulden op aan wegenbelasting en bezineaccijns. Hiervan wordt 1,4 miljard besteed aan provinciale en rijkswegen. Van de resterende 600 miljoen gaat maar 30 naar de seden gezamenlijk. Amsterdam heeft hier- van een deel gekregen maar kan zich geen infrastructuurle voorzieningen permitteren. De stad moet, intege- deel, nog eens een verlies van 45 mil- joen op het openbaar vervoer opbren- gen. Nu heeft Amsterdam 80.000 auto's. Vermenigvuldigd met f 1.000 zou dat 80 miljoen opgebracht heb-

ben. Daarbij komt dan nog de zorg voor een enorme invasie 's ochtends en een exodus in de avondspits." Al vóór de verkiezingen had een reeks nota's en plannen de Amsterdamse werkgroepen verlaten en dit was blijk- baar ook het gemeentebestuur niet ont- gaan, want het gemeentelijk vervoer- plan Lijnen voor Morgen had de beste suggesties uit de D'66-plannen overge- nomen. De nieuwe wethouder voor de stadsontwikkeling drukte zijn waar- dering uit door een prompte uitvoe- ring van het plan voor het Leidse- pleintje, een gebaar waarvoor het in nummer 5 van het bulletin recht hartelijke dank wordt gezegd. In één jaar tijd tracteerde de fractie het college op 48 schriftelijke vragen. In dezelfde periode werden nog eens 15 nota's en voorstellen ingebracht, handelend over onderwerpen als de parkeerexcessen, de Bijlmer-con- tactman, drugs, de vuilverbranding, het toneel, de marktgelden, de Bak- kerstraat en andere zaken. De nijvere pen van René Kottman, sinds enige maanden fractie-assistent, noteerde nog eens 17 andere zwaarlijvige ob- stakels waaraan de fractie actief had mee helpen sjourren. Martini: "Onze positie is niet gemakkelijk. Wij mis- sen de voorkennis die een wethouder kan inbrengen. Maar men heeft ge- leerd ons serieus te nemen. Wij zullen nu niet de fout maken de nieuwe wijken te gaan vergeten en meer en meer de nadruk leggen op concrete zaken." Van Antwerpen: "Politiek is een lullig bedrijf. Ik heb geen behoefte aan het spel alleen. De vooruitzichten worden sterk mee bepaald door de achterban. Ik zal mijn werkgroepen moeten uit- breiden en zal proberen daar ook mensen van de PPR bij te betrekken." Wessels: "Noch de bevolking noch de raad wordt geconfronteerd met het feit dat de toekomst maar één keus laat: of met de sneltram naar de Bijenkorf of de Bijenkorf afbreken. Er is geen interdisciplinair denk- werk. Die metro is prachtig maar in Amerika zijn plaatsen waar men het opbreken van de tramrails diep heeft betreurd." Dit was Democraat, vanuit het hart van Amsterdam, waar de fractie zich lichtelijk groen voortbeweegt op een rood veld. Goedenavond, over en sluiten.

ALGEMENE INLEIDING

1. Het voorstel voor een reglement betreffende de kandidaatstelling voor de Tweede Kamer, dat U hierbij wordt aangeboden, is opgebouwd uit verschillende alternatieven wat de hoofdlijnen betreft. Een beslissing over die hoofdlijnen is noodzakelijk voordat tot behandeling van de onderscheiden paragrafen van dit reglement en de daarin opgenomen bijzondere alternatieven wordt overgegaan.

2. a. Twee systemen, nl. A1 en A2 kennen voorverkiezingen per kieskringgroep (5 naar aantal stemgerechtigden gelijke groepen dan wel de elf regio's), waaruit groepsranglijsten resulteren. Deze groepsranglijsten worden gecombineerd tot een voorlopige landelijke ranglijst. De definitieve landelijke ranglijst die maatgevens is voor de samenstelling van de in te dienen lijsten - zie 6 - kan daarna op verschillende wijze worden vastgesteld, hetzij door de ALV (alternatief B1), hetzij door landelijke schriftelijke stemming (alternatief B2), hetzij door steekproefvergaderingen (alternatief B3).

b. Bij de beide andere systemen (a3a en A3b) komt slechts één verkiezingsronde voor en wel per naar oppervlakte gelijke kieskringgroepen. Bij het systeem A3b zijn de daaruit resulterende groepsranglijsten meteen de definitieve lijsten welke in deze kieskringgroepen worden ingediend. Ook bij het systeem A3a ontbreekt een landelijke verkiezingsronde, doch wel wordt een definitieve landelijke ranglijst opgesteld door combinatie van de groepsranglijsten.

c. De eerste beslissingen, welke dus dient te worden genomen is deze: dient na de verkiezingen per kieskringgroep nog een landelijke volgordeverkiezing te worden gehouden Ja of nee? (I)

3. a. Indien uw antwoord nee is, kunt u daarna kiezen uit A3a of A3b (II)

b. Kiest u A3a, dan krijgt u een definitieve landelijke ranglijst die voor wat de samenstelling van de in te dienen lijsten verschillende mogelijkheden biedt. U kunt doorlezen bij punt 6.

c. Kiest u A3b dan is de zaak rond en kunt U de rest van dit verhaal ongelezen laten.

4. Indien uw antwoord ja is, komen de alternatieven A3a en A3b te vervallen. U hebt gekozen voor een voorlopig landelijke ranglijst. U dient zich nu uit te spreken over de wijze waarop deze voorlopige ranglijst in een definitieve wordt omgezet : B1, B2 of B3 (III)

5. Indien uw antwoord op vraag I ja was, hebt u gekozen voor een definitieve landelijke ranglijst. Uit deze ranglijst kan op verschillende wijzen worden gekomen tot de samenstelling van kandidatenlijsten. A2 kent de mogelijkheden C1 en C2; A1 kent de mogelijkheden C1, C2, C3a en C3b. Ook A3a - indien u daarvoor hebt gekozen bij vraag II - kent slechts de mogelijkheden C1 en C2. Teneinde te bepalen welke keuze mogelijkheden onder punt 6 overblijven, dient U derhalve nu te kiezen tussen A1 en A2 (IV)

6. a. Indien u bij vraag IV voor A2 hebt gekozen, dan wel bij vraag II voor A3a, kunt u kiezen uit twee alternatieven voor de samenstelling van de lijsten, te weten: C1 landelijk uniforme lijsten in zoveel mogelijk kieskringen.
en C2 zoveel mogelijk gelijke lijsten met per kieskringgroep verschillen de staarten.
- b. Indien u bij vraag IV voor A1 hebt gekozen, kunt u kiezen uit vier alternatieven, nl. behalve C1 en C2 ook nog C3a - zoveel mogelijk gelijke lijsten echter per kieskringgroep in verschillende volgorde met per groep verschillende staarten.
C3b - zoveel mogelijk gelijke lijsten met per kieskringgroep de nr. 1 der voorverkiezingen als nr. 2 op de lijst geplaatst en met per groep verschillende staarten. Beide laatste alternatieven houden een doorkruising in van de definitieve landelijke ranglijst door het resultaat van de voorverkiezingen, voor C1 en C2 geldt dit niet. U dient dus nu te kiezen tussen enerzijds C1 en C2 en anderzijds C3a en C3b. (VI).
- c. Indien u gekozen hebt voor C1 en C2 kiest u nu tussen deze twee; als u gekozen hebt voor C3a en C3b kiest u tussen deze. (VII)
7. Aldus hebt u over alle hoofdlijnen beslist. U kunt nu overgaan tot behandeling van het eigenlijke reglement, nadat u uit het voorstel alle gedeelten hebt geschrapt die betrekking hebben op niet gekozen hoofdlijnen.

Behandels i. o.

HOOFDSTUK IX: Kandidaatstelling voor vertegenwoordigende lichamen.

A. Tweede Kamer der Staten-Generaal

1. Aanmelding.

1.1 Het hoofdbestuur benoemt

i) tijdig

ii) binnen drie maanden na verkiezingen voor de Tweede Kamer (en voor de eerste maal voor 1 januari 1972)

een landelijke verkiezingscommissie, die tot taak heeft op onpartijdige wijze de goede voortgang van de kandidaatstellingsprocedure volgens de bepalingen van dit reglement te bewerkstelligen en zorg te dragen voor de indiening van de overeenkomstig dit reglement samengestelde kandidatenlijst, op de wijze als door de Kieswet voorgeschreven.

1.2 De verkiezingscommissie bestaat uit tenminste drie leden. Het lidmaatschap van de verkiezingscommissie is onverenigbaar met het lidmaatschap van het hoofdbestuur. Leden van de verkiezingscommissie kunnen niet als kandidaat worden aangemeld.

1.3 Ieder lid van D'66 kan zich aanmelden of laten aanmelden als kandidaat door middel van een aangetekend schrijven, te richten aan een door de verkiezingscommissie bekend te maken adres. Afschrift van deze aanmelding en van alle daarbij te verstrekken gegevens dient te worden gezonden aan het landelijk secretariaat.

Aanmelding	Regionale (voor) verkiezing	Voorlopige landelijke ranglijst	Landelijke verkiezingsronde	defin. land. lijst	samenstelling lijsten
A 1			B1	A1	C1 A1C1 C2 A1C2
A 2	ja	ja	B2 B3	ja	C3a A1C3a C3b A1C3b
A 3	ja	nee		A2 A3a-ja	C1 A2C1 C2 A2C2 A3aC1
			nee	A3b-nee	A3b A3aC2

- 1.4 Bij de aanmelding dient aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:
- de kandidaat dient gedurende tenminste zes maanden voorafgaande aan de aanmelding lid van D'66 te zijn geweest;
 - ondertekening door de kandidaat van de vragenlijst conform art. 19 van de statuten;
 - bereidverklaring een eventueel kamerlidmaatschap als een volledige dagtaak te zullen beschouwen, d.w.z. in ieder geval de uitoefening van zijn beroep te staken, en bij verkiezing afstand te zullen doen van alle openbare ambten en partijfuncties;
 - verstrekking van persoonlijke gegevens en van gegevens omtrent vorige en huidige partijfuncties;
 - bereidverklaring bij directe verkiezing, ingevolge de kieswet, dan wel binnen een half jaar op opvolging van een direct gekozenen het kamerlidmaatschap te zullen aanvaarden en de garantie daartoe gezien de grondwettelijke eisen in staat te zijn;
 - opgave van een of meer beleidsonderdelen of departementen waarmee de kandidaat zich na eventuele verkiezing in het bijzonder wil belasten;
 - opgave van het gebied, waarmee de kandidaat bij eventuele verkiezing in het bijzonder contact wil onderhouden en in verband daarmee opgave van de kieskringgroepen waarin de kandidaat aan de (voor-)verkiezingen wil deelnemen.
- 1.5 i) De termijn van aanmelding vangt aan een jaar voor de dag der kamerverkiezingen en sluit een half jaar voor de dag van indiening van de kandidatenlijsten volgens de kieswet.
- ii) De aanmeldingstermijn opent onmiddellijk nadat door het hoofdbestuur aan de leden mededeling is gedaan van de benoeming van de verkiezingscommissie en deze commissie het aanmeldingsadres heeft bekendgemaakt. De aanmeldingstermijn sluit zes maanden voor de dag van indiening van de kandidatenlijsten ingevolge de kieswet. Indien voor deze sluitingsdag vanwege het zittende kabinet wordt aangekondigd dat vervroegde verkiezingen zullen plaatsvinden, sluit de termijn veertien dagen na de dag van deze aankondiging. De verkiezingscommissie doet aan alle leden mededeling van de datum en het uur van de sluiting.
- 1.6 Aanmeldingen van leden van het hoofdbestuur of van leden die na opening van de aanmeldingstermijn het lidmaatschap van een ander vertegenwoordigend lichaam hebben aanvaard, worden niet in behandeling genomen. Indien een kandidaat na zijn aanmelding een dergelijk lidmaatschap aanvaardt wordt de aanmelding geacht te zijn ingetrokken.
- 1.7 ii) De verkiezingscommissie doet van alle aanmeldingen met bijbehorende gegevens periodiek mededeling aan alle leden van D'66. Het hoofdbestuur doet van iedere aanmelding mededeling aan het bestuur van de betrokken werkgroepen en de betrokken regiobesturen. Een afschrift van het door de verkiezingscommissie bij te houden register van aanmeldingen ligt voortdurend ter inzage op het landelijk secretariaat.
- 1.8 De geldigheid van aanmeldingen wordt beoordeeld door de verkiezingscommissie. Ingeval de aanmelding wordt aanvaard, wordt aan de betreffende kandidaat een ontvangstbevestiging gezonden. Indien de aanmelding niet geldig wordt geoordeeld, zendt de verkiezingscommissie hiervan bericht aan de kandidaat met opgave van redenen. De kandidaat kan van deze beslissing in beroep gaan bij de geschillencommissie binnen tien dagen na de datum van de beslissing.

TOELICHTING

Het reglementsgedeelte betreffende de aanmelding bevat twee alternatieve mogelijkheden, aangeduid met i) en ii). De artikelen of gedeelten daarvan waarbij deze aanduidingen niet voorkomen zijn voor beide alternatieven gelijk. Waar deze aanduidingen wel voorkomen - in art. 1.1, art. 1.5 en art. 1.7 - wordt de keuze aangegeven tussen een systeem van permanente aanmelding en een van aanmelding in de periode voor de verkiezingen. Hierbij moet worden

opgemerkt dat art. 1.6 nauwelijks zin heeft, indien voor alternatief i) wordt gekozen.

2. (Voor)verkiezingen.

Al da waard

2.1 (A1) Door combinatie van kamerkieskringen worden vijf kieskringgroepen gevormd, te weten:

- Noord-Oost, omvattende de provincies Friesland, Groningen, Drente, Overijssel en Gelderland;
- Zuid, omvattende de provincies Limburg, Brabant en Zeeland;
- Holland-Zuid, omvattende de provincie Zuid-Holland met uitzondering van de kamerkieskring Leiden;
- Holland-Noord, omvattende de provincie Noord-Holland, met uitzondering van de kamerkieskring Haarlem;
- Midden, omvattende de provincie Utrecht en de kamerkieskringen Leiden en Haarlem.

Iedere kandidaat kan zich voor slechts één groep aanmelden.

(A2) Door combinatie van kamerkieskringen worden elf kieskringgroepen gevormd, overeenkomende met de elf provincies, waarbij de IJsselmeerpolders worden gerekend tot de provincie Overijssel. Iedere kandidaat kan zich voor ten hoogste drie groepen aanmelden.

(A3) Door combinatie van kamerkieskringen worden vijf kieskringgroepen gevormd, te weten:

- Noord, omvattende de provincies Groningen, Friesland en Drente;
- Oost, omvattende de provincies Overijssel en Gelderland;
- Noord-West, omvattende de provincies Noord-Holland en Utrecht;
- Zuid-West, omvattende de provincies Zuid-Holland en Zeeland;
- Zuid, omvattende de provincies Noord-Brabant en Limburg.

Iedere kandidaat kan zich slechts voor één groep aanmelden.

2.2 De landelijke verkiezingscommissie benoemt in overleg met de betrokken regiobesturen voor iedere kieskringgroep een groepsverkiezingscommissie die met betrekking tot de (voor)verkiezingen een overeenkomstige taak en positie heeft als de landelijke verkiezingscommissie.

2.3 Per kieskringgroep worden (voor)verkiezingen gehouden onder verantwoordelijkheid van de groepsverkiezingscommissies. Binnen vier weken na sluiting van de aanmeldingstermijn zenden de groepsverkiezingscommissies in overleg met de landelijke verkiezingscommissie aan alle in het gebied van hun kieskringgroep wonende leden en aanhangers, die op het tijdstip van sluiting van de aanmeldingstermijn aan hun verplichtingen hadden voldaan, een opgave in alfabetische volgorde, beginnende met een door loting verkregen letter, van alle kandidaten voor de betreffende groep. Alle door de kandidaten verstrekte gegevens worden in deze opgave opgenomen, alsmede indien de kandidaat zulks wenst, een persoonlijke verklaring van ten hoogste 300 woorden.

i) Bij de opgave wordt tevens een stembiljet toegezonden, waarop ten hoogste 20 kandidaten in volgorde van voorkeur kunnen worden vermeld.

2.4 Door de groepsverkiezingscommissies worden zoveel mogelijk in overleg met de kandidaten tot uiterlijk vier maanden voor de datum van indiening van de kandidatenlijsten ingevolge de kieswet enkele kandidatenpresentatievergaderingen gehouden, bij voorkeur een per afdeling doch in ieder geval een per kamerkieskring. De in de betrokken groep woonachtige leden en aanhangers worden schriftelijk van plaatsen en data van alle in die groep belegde presentatievergaderingen op de hoogte gesteld.

2.5 Regio-, afdelingsbesturen en individuele leden van D'66 hebben het recht tijdens een presentatievergade-

*5-1
aan
door de afk. van 1971*

ring mondelinge stemadviezen te geven. Per vergadering wordt hiervoor ten hoogste een half uur uitgetrokken, na de presentatiefase. Wie een stemadvies wil uitbrengen dient zich voor de aanvang van de vergadering bij de voorzitter van de vergadering aan te melden. De voorzitter distribueert de spreektijd. Zijn er meer dan 10 gegadigden, dan beperkt de voorzitter het aantal sprekers als volgt tot 10. Hij geeft voorrang aan een lid van ieder betrokken regio- en afdelingsbestuur; overige sprekers worden door loting aangewezen. De afdelingsbesturen en het landelijk secretariaat stellen aan wie dit wenst het benodigde adressenmateriaal ter beschikking om schriftelijke voorkeursverklaringen onder de leden en aanhangers te verspreiden.

2.6 i) Bij het bepalen van de uitslag van de (voor)verkiezingen worden slechts die stembiljetten in aanmerking genomen welke binnen een week na de laatste presentatievergadering in de betrokken groep bij de groepsverkiezingscommissie zijn ontvangen.

ii) Uitsluitend op de onder 2.4 bedoelde presentatievergaderingen wordt een ieder aanwezig lid of aanhanger die op hettijdstip van de aanmeldingstermijn aan zijn verplichtingen had voldaan een stembiljet uitgereikt, voorzover aan betrokkene nog niet eerder een stembiljet was verstrekt. Op het stembiljet kunnen ten hoogste 20 kandidaten in volgorde van voorkeur worden geplaatst. De ingevulde stembiljetten dienen voor het einde van de vergadering te worden ingeleverd.

2.7 Op basis van de tijdig ingeleverde stembiljetten wordt per kieskringgroep een ranglijst van kandidaten opge maakt overeenkomstig de bepalingen van bijlage A of C van dit reglement.

(Uitsluitend voor A1 en A2)

2.8 De overeenkomstig art. 2.7 verkregen ranglijsten worden gecombineerd tot één landelijke ranglijst aldus:

a. aan de kandidaten met rangnummer 1 van elk der ranglijsten wordt de rangwaarde 1 toegekend; aan de kandidaten met rangnummer 2 de rangwaarde 1/2; aan de kandidaten met rangnummer 3 de rangwaarde 1/3 enz.

b. (voor A1)
de kandidaten worden geplaatst in de volgorde van hun aldus verkregen rangwaarde. Bij gelijke rangwaarde worden kandidaten geplaatst in alfabetische volgorde.
(voor A2)
de door elke kandidaat behaalde rangwaarden worden bijeengeteld, waarna de kandidaten worden geplaatst in de volgorde van hun aldus verkregen rangwaardensom. Bij gelijke rangwaardensom wordt voor de volgorde geloot.

c. de aldus verkregen ranglijst van kandidaten is de voorlopige landelijke ranglijst.

2.9 (voor A1 en A2)

Zo spoedig mogelijk na het vaststellen van de voorlopige landelijke ranglijst delen de eerste 30 geplaatsten vóór een door de landelijke verkiezingscommissie vast te stellen datum aan deze commissie mede of zij tevens kandidaat willen zijn voor de verkiezing van de lijststaanvoerder.

(voor A3)

De eerste 3 geplaatsten van iedere ranglijst ex. art. 2.7 delen vóór een door de landelijke verkiezingscommissie te bepalen datum aan deze commissie mede of zij tevens kandidaat willen zijn voor de verkiezing van de lijststaanvoerder.

2.10 x) de ALV, welke het beleidsplan behandelt, kiest de lijststaanvoerder uit de kandidaten welke zich daarvoor hebben aangemeld conform art. 2.9. Deze verkiezing geschiedt d.m.v. de votometer op een wijze welke overeenkomt met de methode volgens bijlage A van dit reglement, aldus: na ijking op 100 wordt achtereenvolgens voor alle kandidaten, in alfabetische volgorde beginnen met een door loting verkregen letter, gevraagd de knop in te drukken indien men deze kandidaat tot lijststaanvoerder gekozen wenst. Behaalt een kandidaat

de absolute meerderheid, dan is deze gekozen. Zo niet, dan valt de helft - zo nodig naar beneden afgerond - van de kandidaten af, waarna opnieuw wordt gestemd; enz.

y) Er wordt onder verantwoordelijkheid van de landelijke verkiezingscommissie een landelijke schriftelijke verkiezing gehouden van de lijststaanvoerder uit de kandidaten die zich hiervoor conform art. 2.9 hebben aangemeld. De volgens bijlage A van dit reglement vastgestelde uitslag wordt zo spoedig mogelijk bekend gemaakt.

TOELICHTING

Afgezien van de hoofdlijnenalternatieven A1, A2 en A3, komt in dit gedeelte van het reglement tweemaal een alternatieve keuze voor. De eerste betreft de wijze van stemming bij de (voor)verkiezingen. De met i) aangeduide mogelijkheid houdt schriftelijke stemming door alle leden en aanhangers in, de met ii) aangeduide mogelijkheid behelst stemming uitsluitend op de presentatievergaderingen. De tweede keuze betreft de verkiezing van de lijststaanvoerder: door de ALV (aangeduid met x) of door landelijke schriftelijke stemming (y).

3. Definitieve landelijke ranglijst

(alternatief A3a)

3.1 De overeenkomstig art. 2.7 verkregen ranglijsten worden gecombineerd tot een definitieve landelijke ranglijst aldus:

a. aan de kandidaten met rangnummer 1 van elk der ranglijsten ex. art. 2.7 wordt de rangwaarde 1 toegekend; aan de kandidaten met rangnummer 2 de rangwaarde 1/2; aan de kandidaten met rangnummer 3 de rangwaarde 1/3 enz.

b. de rangwaarde van iedere kandidaat wordt vervolgens vermenigvuldigd met het gemiddelde van enerzijds het quotiënt van het aantal op D'66 uitgebrachte stemmen in het groepsgebied bij de laatste Tweede Kamer verkiezingen en dat in Nederland en anderzijds het quotiënt van het aantal inwoners van het groepsgebied en dat van Nederland;

c. de kandidaten worden vervolgens geplaatst in de volgorde van hun aldus verkregen rangwaardental. Bij gelijk rangwaardental wordt voor de volgorde geloot;

d. de aldus verkregen ranglijst van kandidaten is de definitieve landelijke ranglijst.

(alternatief A3b kent geen definitieve landelijke ranglijst)

(bij de alternatieven A1 en A2 blijven drie mogelijkheden open voor de vaststelling van de definitieve landelijke ranglijst, te weten

B1 vaststelling door ALV;

B2 vaststelling door landelijke schriftelijke stemming;

B3 vaststelling door steekproefvergaderingen)

Indien gekozen wordt voor het systeem A3a of A3b kan behandeling van de met B aangeduide alternatieven achterwege blijven.

Alternatief B1:

3.1 Tenminste twee weken voor de dag van indiening van de kandidatenlijst ingevolge de kieswet wordt een verkiezings-ALV gehouden.

3.2 De lijst met namen van de eerste 30 kandidaten van de voorlopige landelijke ranglijst wordt zo spoedig mogelijk doch tenminste een maand voor deze ALV aan alle leden en aanhangers toegezonden, onder vermelding van alle gegevens overeenkomstig de punten a t/m g van art. 14 van het bij de voorverkiezingen behaalde resultaat, alsmede de persoonlijke verklaring genoemd in art. 2.3.

3.3 De verkiezings-ALV stelt de uiteindelijke rangorde vast van de kandidaten 2-30 van de voorlopige landelijke ranglijst d.m.v. een verkiezing overeenkomstig het bepaalde in bijlage A van dit reglement, art. 3, leden c t/m e.

3.4 Voorafgaande aan de stemming krijgen de betrokken kandidaten de gelegenheid zich op de door ieder gewenste wijze aan de ALV te presenteren gedurende een voor ieder gelijke tijd.
De congresleiding stelt uitsluitend voor dit doel tenminste drie uur beschikbaar. Voorts stelt zij tenminste twee uur beschikbaar voor een plenair debat, eveneens voorafgaande aan de stemming.

3.5 i) Het hoofdbestuur, de Tweede Kamerfractie, de landelijke werkgroepen en individuele leden van D'66 hebben het recht tijdens het plenaire debat mondelinge stemadviezen te geven. Wie een stemadvies wil uitbrengen dient zich voor de aanvang van het plenaire debat bij de congresleiding aan te melden. Zijn er meer dan 15 gegadigden, dan beperkt de voorzitter het aantal sprekers tot 15. Hij geeft daarbij voorrang aan een lid van het hoofdbestuur, een lid van de Tweede Kamerfractie, en een lid van elke landelijke werkgroep, in deze volgorde. De overige sprekers worden door loting aangewezen.

ii) Op een ALV voorafgaande aan de verkiezings-ALV wordt een landelijke stemadviescommissie samengesteld bestaande uit 10 leden, waarvan ten hoogste twee leden door en uit de Tweede Kamerfractie en ten hoogste twee leden door en uit het hoofdbestuur worden aangewezen. De overige leden worden door de ALV gekozen uit die leden die zich hiervoor hebben aangemeld, met dien verstande dat zij geen lid mogen zijn van het hoofdbestuur of de Tweede Kamerfractie. Uit deze leden kiest de commissie een voorzitter.
Van deze commissie kunnen uitsluitend leden deel uitmaken die zich niet als kandidaat voor de verkiezingen hebben aangemeld.

De commissie heeft tot taak een voordracht voor de eerste 30 plaatsen op de definitieve landelijke ranglijst te doen. De voordracht dient ten overstaan van de verkiezings-ALV behoorlijk te worden gemotiveerd.

3.6 Het staat een ieder vrij op eigen kosten schriftelijke verklaringen inzake voorkeur voor bepaalde kandidaten onder de leden en aanhangers te verspreiden. Het landelijk secretariaat zal voor dit doel aan wie dit wenst het benodigde adressenmateriaal ter beschikking stellen, resp. tegen kostprijs voor geadresseerde enveloppen enz. zorgdragen.

3.7 Er wordt een definitieve landelijke ranglijst opgemaakt door aan de bij de verkiezing volgens art. 3.3 verkregen lijst de overige kandidaten van de voorlopige landelijke ranglijst onder handhaving van hun onderlinge volgorde toe te voegen.

Alternatief B 2: *8 schriftelijk 72% an woord!*

3.1 Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de voorlopige landelijke ranglijst zendt de landelijke verkiezingscommissie aan alle leden en aanhangers, die aan hun verplichtingen hebben voldaan, de lijst met namen van de eerste 30 kandidaten van de voorlopige landelijke ranglijst onder vermelding van alle gegevens overeenkomstig de punten a t/m g van art. 1.4 van het bij de voorverkiezingen behaalde resultaat, alsmede de persoonlijke verklaring bedoeld in art. 2.3. Tevens wordt een stembiljet toegezonden, waarop de kandidaten in volgorde van voorkeur kunnen worden geplaatst.

3.2 Bij het bepalen van de uitslag van de verkiezingen worden slechts die stembiljetten in aanmerking genomen die op een door de landelijke verkiezingscommissie te bepalen tijdstip door de commissie zijn ontvangen. Dit tijdstip wordt duidelijk op de stembiljetten vermeld.

3.3 Op basis van de tijdig ontvangen stembiljetten wordt een ranglijst van kandidaten opgemaakt overeenkomstig de bepalingen van bijlage A of C van dit reglement. Er wordt een definitieve landelijke ranglijst opgemaakt door aan de bij de verkiezing volgens art. 3.2 verkregen lijst de overige kandidaten van de voorlopige landelijke ranglijst onder handhaving van hun onderlinge volgorde toe te voegen.

3.4 Het staat een ieder vrij op eigen kosten schriftelijke verklaringen inzake voorkeur voor bepaalde kandidaten onder de leden en aanhangers te verspreiden. Het landelijk secretariaat zal voor dit doel aan wie dit wenst het benodigde adressenmateriaal ter beschikking stellen, resp. tegen kostprijs voor geadresseerde enveloppen enz. zorgdragen.

Alternatief B 3:

I Voorstel tot wijziging van de statuten:

Artikel 10, tweede lid, wordt als volgt aangevuld:

f. steekproefvergaderingen ter vaststelling van definitieve ranglijsten van kandidaten voor verkiezingen van vertegenwoordigende lichamen.

II.

3.1 De definitieve landelijke ranglijst wordt vastgesteld door een serie steekproef vergaderingen krachtens art. 10.2 sub f van de Statuten. De bepalingen van hoofdstuk VI van dit reglement zijn niet van toepassing met uitzondering van art. 78.1 eerste zin, en art. 83.

3.2 Tenminste 8 weken voor de dag van indiening van de kandidatenlijsten ingevolge de kieswet worden door de steekproefcommissie 200 namen willekeurig getrokken uit de lijst van leden en aanhangers. Tevens worden 200 reservenamen getrokken uit- indien die beschikbaar is- een lijst van leden en aanhangers die zich tevoren bereid hebben verklaard aan de steekproefvergaderingen te zullen medewerken door te verschijnen; dan wel- indien een dergelijke lijst niet beschikbaar is- uit de lijst van leden en aanhangers. Beide lijsten worden onderverdeeld in 4 groepen van 50, uitsluitend op basis van geografische factoren.

3.3 De betrokkenen wordt medegedeeld dat ze uitgeloot zijn voor medebeslissen over de selectie van kamerkandidaten via een steekproefvergadering, dan wel tot de reserve behoren. Indien niet uiterlijk twee weken voor de steekproefvergaderingen op het landelijk secretariaat bericht is ontvangen dat de betrokkene zal verschijnen, danwel een door hem aangewezen ander in zijn plaats zal verschijnen, wordt zijn naam geschrapt. Middels de reservelijst voor hetzelfde gebied zorgt de steekproefcommissie ervoor dat redelijkerwijs verwacht mag worden dat ongeveer 50 steekproefleden aanwezig zullen zijn.

3.4 Het secretariaatspersoneel en de steekproefcommissie is geheimhouding verschuldigd over de namen der steekproefleden tegenover eenieder.

3.5 Uiterlijk op de vierde zaterdag voor de dag van indiening van de kandidatenlijsten ingevolge de kieswet vinden, gespreid over het land gelijktijdig 4 steekproefvergaderingen plaats. De nrs. 1, 5, 9, 13 enz. van de eerste 60 kandidaten van de voorlopige landelijke ranglijst worden door één steekproefvergadering beoordeeld; de nrs. 2, 6, 10, 14 enz. door een andere enz.

3.6 Van elke kandidaat wordt verwacht dat hij ertoe bijdraagt een op feitelijke informatie gebaseerde keuze der steekproefleden mogelijk te maken, gebaseerd op de verschillen in politieke opvattingen en mentaliteit tussen de kandidaten. Daartoe kan o.a. dienen:
a. het vermelden van punten waar de kandidaat het niet (helemaal) eens is met het D'66 program, de kamerfracties of het hoofdbestuur;
b. voor (ex) 1e en van fracties, hoofdbestuur, werkgroepen enz.: punten waarop de kandidaat een afwijkend standpunt innam.

3.7 De landelijke verkiezingscommissie stuurt in de week voorafgaande aan de vergaderingen aan de steekproefleden alle gegevens van de betrokken kandidaten overeenkomstig de punten a t/m g van art. 1.4, alsmede een persoonlijke verklaring van iedere kandidaat van maximaal 500 woorden.

3.8 De steekproefvergaderingen vinden plaats onder leiding van door het hoofdbestuur aangewezen onpartijdige discussieleiders en zijn voor pers en publiek toegankelijk zover de ruimte toelaat. Alleen de discussieleiders de kandidaten de leden van de steekproefver-

gaderingen en van de rapportagecommissie zijn bevoegd het woord te voeren.

- 3.9 Iedere kandidaat krijgt gedurende 15 minuten de gelegenheid om uiteen te zetten waarom hij meent in aanmerking te komen voor het kamerlidmaatschap en om vragen van steekproefleden te beantwoorden.
- 3.10 De rapportagecommissie is bevoegd aanvullende informatie over een kandidaat te verschaffen en eventuele, door haar onderzochte, onjuistheden in de informatie te corrigeren.
- 3.11 De steekproefvergadering beslist in een geheime schriftelijke stemming waarbij ieder steekproeflid de namen der kandidaten vermeldt in de door hem gewenste volgorde.
- 3.12 Voor ieder stembiljet waarop een kandidaat als eerste staat vermeld ontvangt deze één punt, voor een tweede plaats een half punt, voor een derde plaats eenderde punt enz. De verkregen stempunten worden opgeteld, waarbij de som van gelijke breukwaarden wordt afgerond op drie decimalen; de totalen per kandidaat zijn beslissend voor de volgorde.
- 3.13 De zeven hoogst geplaatste kandidaten komen in aanmerking voor de tweede ronde, met dien verstande dat in geval van gelijke stemtotalen het lot beslist, doch dat bij gelijke stemtotalen voor de zevende plaats de hierbij betrokken kandidaten alle in aanmerking komen voor de tweede ronde.
- 3.14 De tot de tweede ronde toegelaten kandidaten worden op een verzamellijst geplaatst op basis van de door ieder verkregen stemtotalen. Bij gelijke stemtotalen beslist het lot over de volgorde.
- 3.15 Uiterlijk op de derde zaterdag voor de dag van indiening van de kandidatenlijsten wordt de definitieve volgorde vastgesteld van de kandidaten die toegelaten zijn tot de tweede ronde. Dit geschiedt door twee na elkaar te houden steekproefvergaderingen van ongeveer 50 personen. De steekproefcommissie, het hoofdbestuur en de landelijke verkiezingscommissie nemene daartoe de nodige maatregelen analoog aan het bepaalde in art. 3.1 t/m 3.14.
- 3.16 Elk der beide steekproefvergaderingen plaats ongeveer 15 kandidaten in een definitieve volgorde, waarbij de ene steekproefvergadering de kandidaten te beoordelen krijgt die een oneven nummer hebben op de verzamellijst en de andere steekproefvergadering de overige kandidaten. De eerste steekproefvergadering beslist over de bezetting van de oneven plaatsen op de definitieve landelijke ranglijst, de tweede over de even plaatsen.
- 3.17 De artt. 3.8 t/m 3.12 zijn van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat bij gelijke stemtotalen herstemming plaats vindt over de betrokken kandidaten.
- 3.18 De tweede steekproefvergadering vangt aan na de bekendmaking der uitslag van de eerste. De leden van de tweede steekproefvergadering ontvangen tevoren ook schriftelijke informatie over en van de kandidaten die door de eerste worden beoordeeld.
- 3.19 Voor de bezetting van de overige plaatsen van de definitieve landelijke ranglijst is het aantal verkregen stempunten in de eerste steekproefronde beslissend. Bij gelijk aantal beslist het lot.
- 3.20 De landelijke verkiezingscommissie draagt zorg voor dat op elke steekproefvergadering als hierboven bedoeld minstens één lid der commissie aanwezig is.

4. Samenstelling van de kandidatenlijsten

(Uitsluitend voor alternatief A3b)

- 4.1 In iedere kieskringgroep wordt als nr. 1 de lijstaanvoerder geplaatst. De plaatsen 2 t/m 30 worden vervuld door de kandidaten van de ranglijst ex art. 2.7 van de betreffende kieskringgroep met handhaving van hun onderlinge volgorde. Indien de ranglijst ex. art. 2.7 minder dan 29 kandidaten bevat, wordt een lijst ingediend welke minder dan 30 kandidaten bevat.

(de alternatieven A1, A2 en A3a, welke alle een definitieve landelijke ranglijst kennen laten nu ruimte voor verschillende alternatieven, nl. A2 en A3a voor C1 en C2 en A1 voor C1, C2, C3a en C3b)

Indien gekozen is voor A3b, kan behandeling van alle C-alternatieven achterwege blijven.

Indien gekozen is voor A3a, kunnen de C3 alternatieven worden geschrapt; evenals, wanneer bij de keuze tussen A1 en A2 voor A2 is gekozen.

- 4.1 De landelijke verkiezingscommissie plaatst de lijst-aanvoerder als eerste op alle ingevolge de kieswet per kamerkieskring in te dienen kandidatenlijsten en doet de overige plaatsen vervullen op de wijze als in de volgende artikelen bepaald.

Alternatief C1 (A3a, A1 en A2) *Uitvoerd*

- 4.2 De verkiezings-ALV bepaalt het totale aantal door D'66 te stellen kandidaten.

- 4.3 Indien het totale aantal te stellen kandidaten niet meer dan 45 bedraagt, komen op 17 van de 18 lijsten de nummers 2 t/m 30 van de definitieve landelijke ranglijst op overeenkomstig genummerde plaatsen. De overige kandidaten komen op één door het hoofdbestuur aan te wijzen lijst in een kieskring met een betrekkelijk gering aantal kiesgerechtigden. De kandidaten 2, 3, 4 enz van de definitieve landelijke ranglijst worden op overeenkomstig genummerde plaatsen op deze lijst geplaatst. Aldus wordt voortgegaan totdat het aantal nog niet geplaatste kandidaten gelijk is aan het aantal nog te vervullen plaatsen op de lijst. Deze kandidaten worden onder handhaving van hun onderlinge volgorde onder op deze lijst geplaatst.

- 4.4 Indien het totale aantal te stellen kandidaten meer dan 45 doch minder dan 61 bedraagt komen op 16 van de 18 lijsten de nummers 2 t/m 30 van de definitieve landelijke ranglijst op overeenkomstig genummerde plaatsen. De overige kandidaten komen op twee door het hoofdbestuur aan te wijzen lijsten in kieskringen met een betrekkelijk gering aantal kiesgerechtigden. De kandidaten met de rangnummers 2, 3, 4 enz. van de definitieve landelijke ranglijst worden op overeenkomstig genummerde plaatsen op deze lijst geplaatst. Aldus wordt voortgegaan totdat het aantal nog niet geplaatste kandidaten gelijk is aan het totale aantal nog te vervullen plaatsen op deze lijsten. Deze kandidaten worden onder handhaving van hun onderlinge volgorde onder op deze lijsten geplaatst, met dien verstande dat de kandidaten met de even rangnummers op de ene lijst en de kandidaten met oneven rangnummers op de andere lijst worden geplaatst.

Alternatief C 2 (A3a, A1 en A2) *aanvaard*

- 4.2 De kandidaten met de rangnummers 2 t/m 20 van de definitieve landelijke ranglijst worden op alle lijsten op overeenkomstig genummerde plaatsen geplaatst. Op de lijsten in iedere kieskringgroep worden de plaatsen 21 t/m 30 bezet door de nog niet geplaatste kandidaten van de definitieve landelijke ranglijst in de volgorde van de ranglijst ex. art. 2.7. Indien op de definitieve landelijke ranglijst niet voldoende kandidaten voorkomen die aan de voorverkiezingen in de betreffende kieskringgroep hebben deelgenomen, worden de resterende plaatsen van de lijst vervuld door nr. 21 en volgende van de definitieve landelijke ranglijst ongeacht plaatsingen van deze kandidaten in andere kieskringgroepen.

Alternatief C 3a (A1)

- 4.2 De kandidaten met de rangnummers 2 t/m 20 van de definitieve landelijke ranglijst bezetten de overeenkomstig genummerde plaatsen van de lijsten van iedere kieskringgroep, met dien verstande dat kandidaten welke aan de voorverkiezingen in de betreffende groep hebben deelgenomen onmiddellijk na de lijstaanvoerder worden geplaatst in de volgorde van de ranglijst ex. art. 2.7 en de overige kandidaten na hen worden geplaatst in de volgorde van de definitieve landelijke ranglijst. Op de lijsten in iedere kieskringgroep worden de plaatsen 21 t/m 30 bezet door de nog niet ge-

plaatste kandidaten van de definitieve landelijke ranglijst in de volgorde van de ranglijst ex. art. 2.7. Indien op de definitieve landelijke ranglijst niet voldoende kandidaten voorkomen die aan de voorverkiezingen in de betreffende kieskringgroep hebben deelgenomen, worden de resterende plaatsen van de lijst vervuld door nr. 21 en volgende van de definitieve landelijke rang-

lijst ongeacht plaatsingen van deze kandidaten in andere kieskringgroepen.

- Ingeval van tussentijdse verkiezingen kan van de in dit hoofdstuk gestelde termijnen worden afgeweken. Alle betrokken organen zijn echter gehouden daaraan ook dan zoveel mogelijk de hand te houden.

NOTA'S VAN D'66

Landelijke werkgroep buitenland, subgroep Europa:

WB/E I De Europese integratie

Landelijke werkgroep buitenland:

WB I Verbetering van de Verenigde Naties

WB II Op weg naar de 2e ontwikkelingsdecennium

Landelijke werkgroep bevolkingspolitiek:

WBP I Democratische bevolkingspolitiek

Landelijke werkgroep defensie:

WD I Instructie voor de landelijke werkgroep defensie

WD II Niet-militaire verdediging

WD III De rechtspositie van de militair

WD IV Het democratiseringsproces in de krijgsmacht

Landelijke werkgroep gezondheidsbescherming:

WG I Toekomstbeleid inzake gezondheidsbescherming en luchtverontreiniging

WG II Diskussienota luchtverontreiniging

WG III Watervervuiling

WG IV Algemeen milieubeheer en industrieplanning

Landelijke werkgroep Justitie: (subgroep vrijheidsrechten)

WJV I De vrijheidsrechten en het apparaat

Landelijke werkgroep landbouw:

WL I Uitgangspunten voor het landbouwbeleid

Landelijke werkgroep onderwijs en wetenschap:

WO I Diskussienota onderwijsbeleid (1e deel: het niet wetenschappelijk onderwijs)

Landelijke werkgroep staatsrecht:

WS I Rapport over de herziening van het kiesstelsel voor de 2e kamer der Staten-Generaal

WS II Nota betreffende staatsrechtelijke vernieuwingen

WS III Antwoord op de bedenkingen tegen de voorgestelde staatsrechtelijke vernieuwingen

Landelijke werkgroep sociale en ekonische zaken, subgroep democratisering arbeidsverhoudingen:

WDE/D I Democrativering van de arbeidsverhoudingen

WDE/D II Bijdragen tot de politieke besluitvorming inzake de wijziging van de wet op de bedrijfsorganisatie en de wet op de ondernemingsraden

Landelijke werkgroep sociale en economische zaken, subgroep fiscale zaken:

WSE/F I Pensioenvoorziening in Nederland

WSE/F II Ziektekosten

WSE/F III Nota successierechten

Landelijke werkgroep technologie:

WT I Technologische ontwikkeling in de Ned. samenleving

WT II Mogelijkheden en moeilijkheden voor open deelneming in onze technologische Maatschappij

WT III Drie fasen van een effectief wetenschapsbeleid

Landelijke werkgroep ruimtelijke ordening:

WRO I Verdient monumentenzorg meer aandacht?

WRO II Inrichting van landelijke gebieden

voorts:

WOC I Centrum voor toekomstonderzoek

WA I Rapport over abortus provocatus

Wdr I Drugs

Bestellen door overmaking van het bedrag op giro 1304900 t.n.v. Democraten 66 onder vermelding van het codenummer op het girostrookje.

D'66 HEEFT U NODIG OM EEN STERKE PARTIJ TE WORDEN

Een voorwaarde om een sterke partij te worden, is het hebben van veel leden. Deze leden stellen ons in staat om onze ideeën uit te voeren.

Een goede organisatie staat of valt door zijn financiën.

Om financieel goed te draaien zijn leden nodig.

Daarom, werkt u allemaal mee om zoveel mogelijk leden aan te brengen.

DANK U WEL.

naam:man/vrouw.

adres:

plaats: tel.:

geeft zich op als lid van D'66.

handtekening.....

uitknippen, invullen en opzenden aan: D'66, Keizersgracht 576
Amsterdam.

ALGEMENE LEDENVERGADERING

6 en 7 november 1971

Op zaterdag 6 en zondag 7 november 1971 zal een nieuwe algemene ledenvergadering worden gehouden. Het ligt in onze bedoeling dit congres even goed te laten slagen als de voorafgaande congressen (Breda en Amsterdam). Vandaar dat wij reeds nu aan de organisatie ervan zijn begonnen. Als eerste aanloop geven wij U hierbij de eerste gegevens. Bovendien zouden wij U willen verzoeken om zo spoedig mogelijk het inschrijfbiljet te willen retourneren. Alleen als we ruim van tevoren weten hoeveel deelnemers er zullen zijn, kunnen wij optimale voorbereidingen treffen.

Datum.

Zaterdag 6 november en zondag 7 november 1971.

Plaats.

Recreatie- en conferentieoord "Flevohof" in Biddinghuizen (Oost Flevoland). Telefoon 03211-514. Hoofdpaviljoen. (Dus garantie voor iets minder vervuilde lucht. Koeien zijn in ruime mate en in levende lijve aanwezig).

Tijd.

Zaterdag 6 november van 10.45 uur tot 22.00 uur.

Zondag 7 november van 10.00 uur tot 17.00 uur.

Lunches en diners.

In het Flevohof zijn lunches voor f 6,50 en diners voor f 10, -- en f 15, -- verkrijgbaar.

Deze lunches en diners zijn uitsluitend verkrijgbaar d.m.v. afgifte van een bon. Deze bonnen kunt U middels Uw inschrijfbiljet reeds bestellen, terwijl bovendien aan de balie in het Flevohof een (gering) aantal van deze bonnen tegen kontante betaling te verkrijgen zullen zijn.

Toegangsprijs.

Voor het gehele congres f 15, --.

Uitsluitend zaterdag of zondag f 10, --.

Soldaten en studerende genieten 50% reductie.

Honden.

Het meenemen van honden is toegestaan, mits ze zijn aangelijnd. Bovendien zijn gratis kennels aanwezig.

Crèche.

U kunt rustig met de hele familie naar het Flevohof komen. Grotere kinderen kunnen zich op de terreinen van het hof uitsluitend vermaken. Voor de kleintjes is er een gratis crèche.

Inschrijving.

Middels het verzenden van de bon op de achterpagina naar het aangegeven adres. Na ontvangst van Uw betaling zenden wij U een toegangskaart en een foldertje van het Flevohof, met daarin een plattegrond van de (auto)wegen naar en rond het kongrescentrum.

Mochten wij Uw overmaking op 3 november 1971 nog niet hebben ontvangen, dan kan er geen toegangskaart meer worden verzonden. Uw toegangskaart kunt U dan tegen betaling aan de kassa krijgen. Eventuele daaruit volgende dubbele betalingen worden door ons na het congres verrekend.

Nadere informatie.

Voor zover zij daartoe in staat zijn, zullen de leden van de kongreskommissie u graag nadere informatie verstrekken.

Deze commissie bestaat uit:

W.H. Schouten (voorzitter)

Peuleyen 194, Waddinxveen, 01828 - 5929.

P. Hijmans (sekretaris)

Van Hillegaertstraat 20IV, Amsterdam, 020 - 718196

A. Alons

Landelijk sekretariaat D'66, Amsterdam, 020 - 226996.

Bereikbaar van het Flevohof per trein (en speciale bus).

Vanuit Utrecht: vertrek Utrecht 9.26 uur

aankomst Amersfoort 09.44 uur

vertrek Amersfoort 09.49 uur

aankomst Harderwijk 10.10 uur

(gratis) bus V.A.D. naar Flevohof vertrek 10.20 uur

aankomst Flevohof ± 10.40 uur.

INSCHRIJFBILJET CONGRES

hierlangs afknippen

Ondergetekende,

naam:

adres:

woonplaats:

geeft zich op voor deelname aan de algemene ledenvergadering op 6 en 7 november 1971/voor deelname aan het feest op 6 novem

Hij/zij* wenst zaterdag/zondag/beide dagen* aan het congres deel te nemen.

Hij/zij* ontvangt gaarne aantal lunchbonnen en/of aantal dinerbonnen.

Hij/zij* is wel/geen* lid van D'66.

Het verschuldigde bedrag ad f (toegang) + f (bonnen) + f (feest) = totaal f , is overgemaakt op

girekening 1304900 t.n.v. penningmeester D'66.

*doorhalen wat niet verlangd wordt.

Handtekening

Vanuit Amsterdam: vertrek Amsterdam 09.06 uur
 aankomst Harderwijk 10.10 uur
 (gratis) V.A.D.-bus naar Flevohof vertrek
 10.20 uur
 aankomst Flevohof ± 10.40 uur

Vanuit Zwolle: vertrek Zwolle 09.24 uur
 aankomst Harderwijk 09.50 uur
 (gratis) V.A.D.-bus naar Flevohof vertrek
 10.00 uur
 aankomst Flevohof ± 10.20 uur.

Op zaterdag zal om 22.30 uur een (gratis) bus rijden vanaf het Flevohof langs de hotels in Elburg en Nunspeet naar de hotels in Harderwijk.

Voor de feestgangers rijdt er om 03.00 uur ook zo'n bus.

Op zondagmorgen vertrekt om 09.00 uur een bus vanuit een nog nader te bepalen plek in Harderwijk via Elburg en Nunspeet naar het Flevohof.

Zondagmiddag om 18.00 uur vertrekken speciale bussen richting station Harderwijk.

Indien u geen gebruik wilt maken van deze speciale regeling, dan kunt U wel gebruik maken van de V.A.D.-lijndienst Flevohof-Elburg.

Overnachtingen.

Wij verzoeken U zelf zorg te willen dragen voor Uw overnachting(en).

Te Uwer informatie vermelden wij hieronder de namen en verdere gegevens van een aantal hotels in de omgeving van Biddinghuizen.

Harderwijk 03410

- Hotel Baars, Smeepoortstraat 52, 2007 f 15,- - 19,- p.
- Hotel De Pool, Oranjelaan 11, 2453 ± f 15,- p.p.
- Hotel Marktzicht, Markt 6, 2155 f 13,- - 15,- p.
- Hotel Monopole, Buiten de Bruggepoort, 2104 ± f 12,50 p.p.
- Hotel Oranje Nassau, Smeepoortstraat 42, 2477 ± f 10,- p.p.

Nunspeet 03412

- Hotel Het Roode Wold, Elspetersweg 24, 2641 ± f 25,- p.p.
- Hotel De Roskamp, Dorpstraat 5, 2594 ± f 15,- p.p.
- Hotel De Valk, Eperweg 5, 2265 ± f 11,- p.p.
- Hotel Ittmann, Laan 52, 2441 f 15,50 - 25,-

Elburg 05250

- Hotel De Bonte Os, Jufferenstraat 14, 1434 ± f 13,- p.p.

Vierhouten 05771

- Hotel De Mallejan, 241 f 29,- - f 31,-

Feest.

Na de sluiting van het kongresgedeelte op zaterdag, zal er gelegenheid zijn om deel te nemen aan een door ons in het Hoofdrestaurant (met goede bar) georganiseerd feest. Gezien de voor ons daaraan verbonden extra kosten, moeten wij voor dit feest een toegangsprijs van f 5,- vragen. Voor dit feest kunt u zich via het inschrijfbiljet opgeven, doch ook aan de balie zullen tot een uur na aanvang van het feest toegangskaarten te koop worden aangeboden.

Tot ziens in het Flevohof.

Wim Schouten.

Aan:

Kongres- en Organisatiebureau
 "Concerted Actions"
 Peuleyen 194
 Waddinxveen
 t. a. v. Dhr. W. H. Schouten